

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

11 czerwca 2024

nr 46 (LXXIX)

cena: 17 Kč

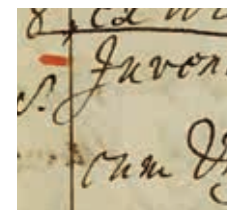
WIADOMOŚCI
»NIE« DLA FABRYKI
W REFERENDUM
STR. 2-3

ZBLIŻENIA
PALCEM PO
MAPACH KSIĘSTWA
CIESZYŃSKIEGO STR. 5

HISTORIA
CIESZYŃSKIE RODY:
BOJDOWIE
STR. 8

Nowy przewodniczący Rady Przedstawicieli

WYDARZENIE: Andrzej Suchanek został wybrany przewodniczącym Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC na jej pierwszym posiedzeniu w nowej kadencji. W jego trakcie poruszony został temat zmniejszającej się kwoty dotacji dla polskiej mniejszości m.in. przy okazji wydawania „Głosu”. Wróciła także sprawa dawnej szkoły na Bagińcu.

Łukasz Klimaniec

Pierwsze posiedzenie, jakie miało miejsce w czwartkowe późne popołudnie w siedzibie Kongresu Polaków, przyciągnęło około 40 osób z różnych stron regionu. Pierwszym zadaniem przedstawicieli polskiej mniejszości z poszczególnych gmin było wybranie przewodniczącego. Został nim Andrzej Suchanek, wiceprezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC, członek prezydium Rady Polonii Świata, mający za sobą działalność w KP.

Dziękując za zaufanie, Suchanek wyraził nadzieję, że w trakcie tej kadencji współpraca będzie układała się dobrze i uda się załatwić wiele spraw nie tylko dla Polaków z Zaolzia, ale mieszkających w całej Republice Czeskiej. Wiceprzewodniczącym Rady Przedstawicieli został Józef Szymeczek, który w poprzedniej kadencji stał na czele tego gremium.

W trakcie pierwszego posiedzenia Marek Słowiacek, prezes spółki Pol-Press, wydającej „Głos”, przedstawił sprawozdanie z działalności spółki. Zwrócił uwagę na rosnące koszty wydawnicze i jednocześnie mniejszą dotację na media mniejszości narodowych.

– Tak było w ubiegłym roku, tak jest i teraz, kiedy te dotacje zostały obniżone. Koszty produkcji gazety rosną, rosną koszty obsługi firmy, ale dochody z dotacji na realizację projektu maleją w zatrważającym tempie. To duży problem – zaznaczył.

Temat wysokości dotacji poruszył także Leszek Kalina z Polskiego Towarzystwa Artystycznego „ARS Musica”, który wskazał, że towarzystwo 20 lat temu otrzymywało 150 tys. koron dotacji rocznie, a obecnie 40 tys. koron na rok. Zaaapelował o lobbując ze strony posłów i senatorów z regionu w tej sprawie.

Paweł Kawulok, członek Komisji Dotacyjnej przy Ministerstwie Kultury, wyjaśnił, że środki jakie są przyznawane obecnie są takie same, jak w 2009 r. Ale praski rząd wymyśla takie regulacje i zasady rozliczeń, których nie ma np. w Austrii. Zwrócił uwagę, że kwestia pieniędzy i wysokość dotacji zapada w Ministerstwie Finansów na 8-9 miesięcy przed uchwaleniem budżetu.

Podczas posiedzenia pojawiła się sprawa budynku dawnej polskiej szkoły na Bagińcu. Marek Bystron, prezes Macierzy Szkolnej w RC, przypomniał, że Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków przyjęło w tym roku uchwałę w sprawie pomocy Macierzy w rozwiązaniu tej sprawy.

– Sytuacja jest bez zmian. Macierz Szkolna dzierżawi tylko bu-

• Andrzej Suchanek będzie przez najbliższe cztery lata stał na czele Rady Przedstawicieli. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

dynek i działkę przy nim. Okoliczne parcele należą do pana Pyszki, który już zmarł, ale sprawy spadkowe nie są nam znane. Szwajcarskie służby nie mają obowiązku nas o tym informować – powiedział.

Zauważył, że Macierz ma liczną bazę członków, bo niemal każdy rodzic dziecka chodzącego do polskiej szkoły należy do tej organizacji. Dlatego poprosił KP w RC o pomoc w mobilizacji członków

Macierzy Szkolnej, by pomogli finansowo w rozbiórce obiektu i wzniesieniu tam miejsca pamięci.

– Budynek jest w stanie krytycznym i grozi zawaleniem. Na dziś myślimy o jego rozbiórce – przyznał Bystron. Dodał, że Macierz skontaktowała się ze specjalistą z muzeum w Rożnowie pod Radhoszczem w temacie oceny stanu Bagińca. Wspólnie z nim pojadą na miejsce, by oszacować, co i jak można jeszcze zachować.

Prezes Macierzy nie ukrywał, że pomocą byłoby dofinansowanie filmiku, który pokazywałby stan Bagińca i plany Macierzy dotyczące utworzenia miejsca pamięci. Mogłaby to być wiatka z miejscem na piknik i ognisko, gdzie przyjeżdżałyby dzieci z regionu i dowiadywały się o historii tej zasłużonej dla polskości szkoły. Taki filmik mógłby zachęcić członków Macierzy do finansowego włączenia się w projekt. Bo Macierz samodzielnie nie jest w stanie go zrealizować. ▲

W RC ANO, w Polsce KO, a we Francji... trzęsienie ziemi

Partia ANO zwyciężyła w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Czechach, uzyskując 26,14 proc. poparcia. Na drugim miejscu znalazła się koalicja SPOLU z wynikiem 22,27%. Na partię Přísaha a Motoristé głosowało 10,26 proc. wyborców.

Wyniki wyborów w Czechach oznaczają, że partia ANO zdobyła siedem mandatów do Parlamentu

Europejskiego, koalicji SPOLU przypadło sześć, a ugrupowaniu Přísaha a Motoristé dwa mandaty. W Brukseli zasiądzie też po dwóch przedstawicieli koalicji Stačilo! (KSČM, SD-SN i ČSNS), która uzyskała 9,56 proc. głosów oraz ugrupowania Starostové a osobnosti, na które zagłosowało 8,7 proc. uprawnionych. Po jednym mandacie zdobyli Piráči (6,2 proc.) oraz SPD a Trikolora

(5,73 proc.). Partia ANO zwyciężyła w sumie w 13 z 14 regionów, SPOLU wygrała tylko w jednym regionie, w Pradze.

Republikę Czeską w Parlamencie Europejskim będzie reprezentować 13 mężczyzn i osiem kobiet.

(klm, PAP)

ciąg dalszy na str. 3

8,1

proc. wyniosła w maju stopa bezrobocia w powiecie karwińskim i była najwyższą spośród wszystkich powiatów Republiki Czeskiej. Najniższym bezrobociem mógł się pochwalić powiat Praga-Wschód (1,4 proc.). W zestawieniu wojewódzkim największy odsetek osób bez pracy był w Usteckiem (5,9 proc.). Średnia stopa bezrobocia w kraju wynosiła 3,6 proc. Dane opublikował Czeski Urząd Statystyczny. (dc)

ZDANIEM... Łukasza Klimania

klimanec@glos.live

Twój głos ma znaczenie! Ale czy naprawdę w to wierzyć? Przy okazji każdego kolejnego wyborów jesteśmy zachęceni, by wziąć w nich udział i oddać swój głos, spełniając przy okazji „obywatelski obowiązek”. Wybory to przecież święto demokracji i niedoceniani często przywilej. Spójrzmy na frekwencję weekendowych wyborów do Parlamentu Europejskiego – w RC w wyborach europejskich wzięło udział 36,45 proc. uprawnionych do głosowania. To najwyższa frekwencja w tych wyborach od czasu przystąpienia Czech do Unii Europejskiej (pięć lat temu frekwencja wyniosła 28,72 proc.). Jeszcze lepiej było w Polsce, gdzie do urn poszło 40,65 proc. uprawnionych do głosowania obywateli. A jednak spora część osób pozostała w domach.

Twój głos ma znaczenie! – w podobnym tonie do udziału w głosowaniu nawoływało Stowarzyszenie „Zachowajmy Pooliś!” (Zachowajmy Nadolzie), zachęcając do udziału w referendum, jakie przy okazji eurowyborów zostało przeprowadzone w Lutyni Dolnej. Efekt? Spośród uprawnionych do głosowania 4371 osób do urn poszło 2472 mieszkańców, czyli 56,55 proc.

Czy to dobry wynik? Szczerze mówiąc, spodziewałem się, że będzie jeszcze lepszy, że temat rozpalający ludzi od miesięcy przyciągnie do urn 80-90 procent z nich. Sprawa nie dotyczyła przecież jakiejś odległej brukselskiej rzeczywistości, ludzi, których wysłamy na dobre opłacane posady w unijnych strukturach, ale tej lokalnej, wierzniowickiej, dolnolutynińskiej. Chodziło o to, jak w przyszłości będzie wyglądała gmina, w której na terenach zagrożonych powodzią i w bezpośrednim sąsiedztwie domów jednorodzinnych miałyby zostać wybudowane fabryki zajmujące się produkcją baterii do samochodów.

Pozostałym osobom, które z różnych względów nie zdecydowały się wziąć udziału w referendum i eurowyborach tłumaczyłem, że nie interesują się polityką, że nie chodzi o wybory, bo nie mają na kogo głosować, że to ich nie obchodzi, że i tak ich głos nic nie zmieni, wypada przypomnieć stare, ale prawdziwe porzekadło: „Nie interesujesz się polityką? Poczekaj, polityka zainteresuje się tobą”.

Ale wtedy może być za późno...

CYTAT NA DZIŚ

Natalia Kukulska

polska piosenkarka, autorka tekstów, kompozytorka i producentka muzyczna. Córka piosenkarki Anny Jantar i Jarostawa Kukulskiego

Priorytety mam bardzo

wyraźnie ustawione, rodzina jest absolutnie najważniejsza. To mój największy sukces

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Drewniane płoty są urocze. A ten w szczególności – garnki dodają mu jakby innego wymiaru... Zauważone podczas spaceru przez Gródek. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

11

czerwca 2024

Imieniny obchodzą:

Anastazy, Barnaba, Paula

Wschód słońca: 4.13

Zachód słońca: 20.58

Do końca roku: 203 dni

(Nie)typowe święta:

Międzynarodowy

Dzień Rysia

Przysłowie:

„Gdy czerwiec chłodem

i wodą szafuje, to zwykle

rok cały popyje”

JUTRO...

12

czerwca 2024

Imieniny obchodzą:

Jan, Mieczysława, Onufry

Wschód słońca: 4.12

Zachód słońca: 20.59

Do końca roku: 202 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Stylisty Paznokci,

Międzynarodowy

Dzień Falafela

Przysłowie:

„Czerwiec nosi dni gorące,

kosa dzwoni już na łące”

POJUTRZE...

13

czerwca 2024

Imieniny obchodzą:

Antoni, Lucjan

Wschód słońca: 4.12

Zachód słońca: 20.59

Do końca roku: 201 dni

(Nie)typowe święta:

Święto Dobrych Rad

Przysłowie:

„Święty Antoni od zguby

broni”

POGODA

wtorek

dzień: 19 do 20°C

noc: 13 do 14°C

wiatr: 3-5 m/s

środa

dzień: 14 do 15°C

noc: 11 do 10°C

wiatr: 2-4 m/s

czwartek

dzień: 19 do 18°C

noc: 10 do 9°C

wiatr: 2-4 m/s

» Nie « dla fabryki w referendum

Mieszkańcy gminy Lutynia Dolna opowiedzieli się przeciwko budowie wielkiej fabryki w Wierzniowicach podczas referendum, jakie zostało przeprowadzone równoległe z wyborami do Parlamentu Europejskiego. Przeciwności tej inwestycji głosowało 88 procent mieszkańców, a frekwencja przekroczyła 50 procent, co oznacza, że wynik jest ważny.

Łukasz Klimanec

Plany budowy w Wierzniowicach betonowej fabryki o powierzchni 278 ha zajmującej się produkcją baterii do samochodów elektrycznych od tygodnia

budziły emocje w Lutyni Dolnej. Zakład miałby powstać na terenach zagrożonych powodzią, w bezpośrednim sąsiedztwie domów jednorodzinnych i obszaru specjalnej ochrony ptaków. Dlatego na postulat mieszkańców radni zdecydowali, że w tej sprawie zostanie przeprowadzone referendum. Petycję przeciwko budowie podpisało ponad 3500 osób.

• 88 procent mieszkańców Lutyni Dolnej zagłosowało przeciwko inwestycji. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Referendum odbyło się równoległe z wyborami do Parlamentu Europejskiego. W piątek i sobotę mieszkańcy musieli odpowiedzieć na pytanie: „Czy zgadzasz się na wniesienie przez gminę Lutynia Dolna sprzeciwu, ew. uwag do propozycji aktualizacji Zasad Rozwoju Terytorialnego Województwa Morawsko-śląskiego, która wyznacza obszar Strategicznego Parku Biznesowego na terenie Lutyni Dolnej oraz zgłoszenia sprzeciwu wobec ze-

zwolenia na budowę Strategicznego Parku Biznesowego?”. Odpowiedź „tak” oznaczała sprzeciw przeciwko budowie, „nie” – zgodę na jej powstanie.

W efekcie spośród 2472 mieszkańców, którzy wzięli udział w referendum, 88 procent z nich opowiedziało się przeciwko budowie zakładu. Za zgodą na jej powstanie głosowało 246 osób. W referendum wzięło udział 56,55 proc. wyborców, zatem jest ono wiążące. – Nie jestem zaskoczony wynikiem, ale wysoką frekwencją. Cieszę się, że gmina ma już to referendum za sobą – ocenił Pavel Buzek, wójt Lutyni Dolnej.

Wynik referendum oznacza, że władze gminy mają mocny mandat w podejmowaniu kroków w imieniu protestujących mieszkańców i negocjacjach w sprawie aktualizacji regionalnego planu zagospodarowania przestrzennego. Nie wiadomo jednak, czy mimo sprzeciwu mieszkańców uda się zapobiec budowie. W tej sprawie pole do popisu będą mieli prawnicy.

Minister przemysłu i handlu Jozef Sikeła stwierdził, że szanuje wynik referendum, ale podkreślił, że jest to projekt strategiczny dla całej czeskiej gospodarki. – Cieszę

się zatem, że pytanie referendalne zostało napisane w taki sposób, aby nie blokowało dalszych wspólnych negocjacji – skomentował cytowany przez ČTK.

W odpowiedziach na interpelacje poselskie w połowie kwietnia Sikeła nie zostawił złudzeń, że „wynik referendum przeciwko realizacji projektu nie może w żaden sposób zatrzymać przygotowań, a jedynie je spowolni”. Satisfakcji z wyniku referendum nie kryją jednak przedstawiciele Stowarzyszenia „Zachowajmy Pooliś!” (Zachowajmy Nadolzie), którzy przez ostatnie miesiące prowadzili kampanię na rzecz niedopuszczenia do budowy fabryki.

– Dzisiaj marzenie inwestora o wielkiej fabryce w Lutyni Dolnej powoli, ale skutecznie, odchodzi w niepamięć – napisali w mediach społecznościowych, dziękując mieszkańcom gminy za zaangażowanie. W stowarzyszeniu zdają sobie sprawę, że plany budowy fabryki nie zostały porzucone, ale wynikiem referendum jest silnym mandatem dla gminy w negocjacjach w tej sprawie. Liczą też, że sami staną się partnerem dla instytucji państwowych w tym temacie. (klm)

Bezpłatna linia śródmiejska

Fot. ARC

WCieszynie od 1 lipca zostanie uruchomiona bezpłatna linia śródmiejska (linia nr 1), dzięki której mieszkańcy Czeskiego Cieszyna wsiadając na przystankach, jakie znajdują się nieopodal mostów Przyjaźni (Zamek) i Wolności (Cieszyn Celma) będą mogli dojechać na dworzec kolejowy w Cieszynie, na Rynek, na plac Teatralny lub do Szpitala Śląskiego. Linia śródmiejską będą obsługiwały niewielkie elektryczne autobusy, jakie w kwietniu kupiło miasto. Będą kursowały co pół godziny, także w soboty na trasie Dworzec Cieszyn – Rynek – Szpital – Dworzec Cieszyn oraz Dworzec Cieszyn – Szpital – Rynek – Dworzec Cieszyn. (klm)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN
Miasto zajęło drugie miejsce w konkursie dotyczącym sortowania odpadów, jaki co roku organizuje województwo morawsko-śląskie. W kategorii gmin powyżej 10 tys. mieszkańców Bogumin uplasował się tuż za Frenszatem pod Radhoszczem, wyprzedzając Koprzywnicę. Nagrody zostały wręczone w piątek podczas ceremonii w obiektach przemysłowych klubu BrickHouse w Witkowicach Dolnych. Bogumin z roku na rok segreguje coraz więcej odpadów. W 2023 r. było to 460 ton plastików i 450 ton papieru. Według wyliczeń urzędników na jednego mieszkańca Bogumina przypada średnio 66 kilogramów sortowanego plastiku, papieru, szkła, kartonów po napojach i materiałów metalowych. (klm)

usuując skutki zalania pomieszczeń potrzebuje takich urządzeń. Burmistrz Czeskiego Cieszyna Karel Kula zareagował, gdy tylko się o tym dowiedział. Zaoferował trzy osuszacze i zapewnił, że jeśli zajdzie taka potrzeba, miasto może udostępnić więcej tego typu urządzeń. Dar odebrała dyrektorka ośrodka Andrea Szymczek. (klm)

HAWIERZÓW
Dwa nowe gabinety stomatologiczne zostały uruchomione w mieście – przy ul. Gagarina oraz przy ul. gen. Swoobody. Z kolei od 1 sierpnia działalność rozpocznie przychodnia pulmonologiczna, która znajdzie się przy ulicy Budovatélú. – To inwestycje, które mają sens, gdyż zapewniamy lekarzom nowoczesne i funkcjonalne zaplecze do wykonywania zawodu, a mieszkańcom wysokiej jakości opiekę zdrowotną w miejscu zamieszkania – ocenił Ondřej Baránek, zastępca

CZESKI CIESZYN
Trzy osuszacze przekazało miasto na rzecz ośrodka Medica Trzyniec (Medica 3nec), które ucierpiało w wyniku podtopień, jakie miały miejsce w ubiegłym tygodniu. Na łamach „Głosu” pisaliśmy, że ośrodek

prezydenta miasta ds. gospodarki nieruchomości. (klm)

KARWINA
Stowarzyszenie „Stara Karwinia” organizuje uroczystość wspomnieniową z okazji 130. rocznicy katastrofy górniczej, w wyniku której w kopalniach Franciszek, Jan Karol i Hlubina 14 czerwca 1894 r. zginęło 235 górników, w większości Polaków. W sobotę 15 czerwca na pamiątkę tej tragedii o 10.00 w kościele św. Piotra z Alkantary rozpocznie się nabożeństwo eukumeniczne, po którym ok. 10.30 nastąpi przemarsz na pobliski cmentarz. Tam, pod pomnikiem upamiętniającym ofiary katastrofy, zostaną złożone kwiaty. (klm)

Słynny zabytek znów zachwyca

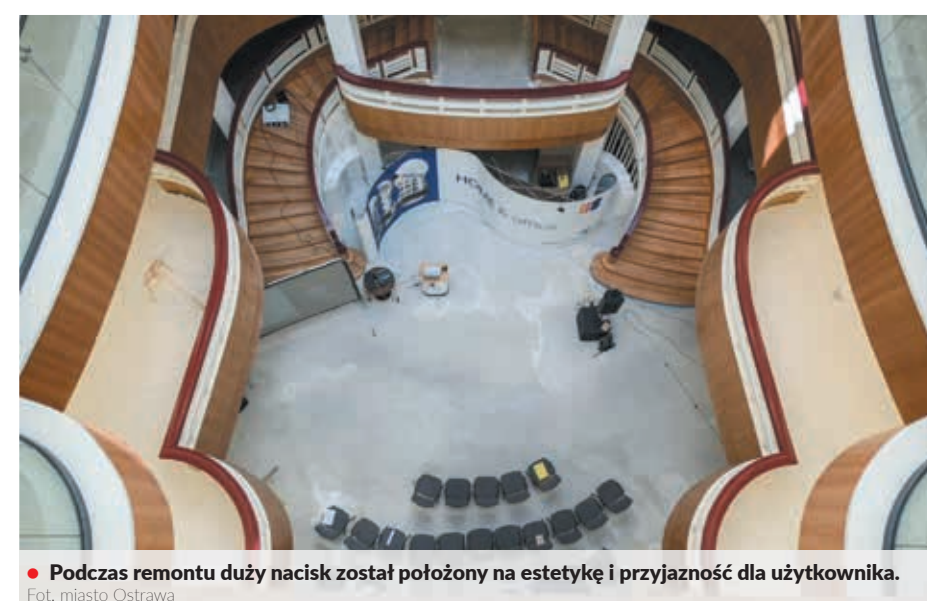
Zakończył się remont dawnego domu towarowego Ostravica-Textilia w Ostrawie, który teraz będzie funkcjonował pod nazwą Boutique Business Inkubator Ostravica (BBiO). W znanym zabytku znalazły się elastyczne i współdzielone biura, sale spotkań, kawiarnia, miejska gastronomiczna oraz klub z najwyższej jakości dźwiękiem i przestrzenią do organizacji wydarzeń kulturalnych. Wszystko na powierzchni ponad 6000 metrów kwadratowych.

– To wyjątkowe miejsce dla wyjątkowej społeczności – wyjaśnił Daniel Zeman, szef projektu BBiO, podczas konferencji z okazji otwarcia obiektu. – Marzyliśmy o stworzeniu przestrzeni do pracy, na którą mogą sobie pozwolić największe korporacje. Inspirowaliśmy się wzorami z Londynu, Berlina i Madrytu, a dziś możemy zobaczyć efekt w Ostrawie. Z tą różnicą, że nie celujemy w duże korporacje, ale w silną społeczność, którą nazwalismy klubem BBiO. Niezależnie od tego, czy są to osoby fizyczne, małe czy średnie firmy – dodał.

Przebudowa dawnego domu towarowego Ostravica-Textilia kosztowała 262,5 miliona koron. Podczas prac duży nacisk został położony na estetykę i przyjazność dla użytkownika. Elastyczne biura są uzupełnieniem nieformalnych przestrzeni, które dzięki sofom i innym meblom bardziej przypominają salon, niż miejsce do pracy. Nowością jest nadbudowa dachu i sięgające do ziemi przeszkłone okna graniczące z ulicami 28. października i Dworcową. Wewnątrz obiektu dominuje, jak dawniej, efektowna klatka schodowa, która została wierne odwzorowana. Duże wrażenie robi przeszklony dach, dzięki któremu zwiędzający mogą cieszyć się widokiem nieba i naturalnego światła wpadającego do atrium z zewnątrz.

W drugiej połowie czerwca mieszkańcy i turyści będą mogli obejrzeć efektywnie wyremontowany obiekt w ramach zwiedzania z przewod-

niem. Bilety na dwa pierwsze terminy (18 i 19 czerwca) są zarezerwowane dla społeczności BBiO. Każdy jednak będzie mógł bezpłatnie zarezerwować się za pośrednictwem aplikacji, która dostępna jest na stronie www.boutiqueostravica.cz oraz na Facebooku i Instagramie. Dzięki temu członkowie jako pierwsi dowiedzą się o planowanych wy-

• Podczas remontu duży nacisk został położony na estetykę i przyjazność dla użytkownika. Fot. miasto Ostrava

darzeniach i będą mogli otrzymać zniżki oraz inne korzyści. W zrekonstruowanej Ostravicy zaplanowano warsztaty, konferencje oraz wydarzenia kulturalne i inne. Na parterze powstanie market spożywczy, a w części przylegającej do placu dr. E. Beneša kawiarnia. Oba lokale rozpoczną działalność jesienią. (klm)

W RC ANO, w Polsce KO, a we Francji... trzęsienie ziemi

Dokończenie ze str. 1

Wregorocznych wyborach europejskich w Republice Czeskiej wzięło udział 36,45 proc. osób uprawnionych do głosowania. To najwyższa frekwencja w tych wyborach od czasu przystąpienia Czech do Unii Europejskiej. Pięć lat temu frekwencja wyniosła 28,72 proc.

W Polsce według oficjalnych danych, które Państwowa Komisja Wyborcza podała w poniedziałek, wygrała Koalicja Obywatelska, która zdobyła 37,06 proc. głosów i ma 21 mandatów. Drugie miejsce zajęło

Prawo i Sprawiedliwość (36,16 proc., 20 mandatów), trzecie Konfederacja (12,08 proc., 6 mandatów) a kolejne Trzecia Droga (6,91 proc., 3 mandaty) i Lewica (6,3 proc., 3 mandaty). Frekwencja w Polsce wyniosła 40,65 proc.

Na Stowacji wybory do Parlamentu Europejskiego wygrała Opozycyjna Postępowa Stowacja (PS) i będzie mieć sześciu eurodeputowanych. Pokonała najsilniejszą partię koalicji rządowej Kierunek Słowacka Socjal-Demokracja (Smer-SSD) premiera Roberta Ficy, która ma pięć mandatów. PS pokonała swojego największego rywala o 3 pkt proc., podczas gdy

sondaże wskazywały na niewielkie zwycięstwo partii Ficy.

We Francji nastąpiło trzęsienie ziemi – po ogłoszeniu sondaży exit poll w niedzielnych wyborach do PE, według których ze znaczną przewagą wygrało skrajnie prawicowe Zjednoczenie Narodowe związane z Marine Le Pen, prezydent Emmanuel Macron rozwiązał parlament i wyznaczył przedterminowe wybory na 30 czerwca i 7 lipca.

W wyborach europejskich w Niemczech zwyciężyła chadecka CDU/CSU. Prawicowo-populistyczna Alternatywa dla Niemiec (AFD) zajęła drugie miejsce. Ugrupowanie

Bracia Włosi premier Georgii Meloni, skrajnie prawicowa formacja, wygrało wybory do Parlamentu Europejskiego we Włoszech. Na drugim miejscu jest centrolewicowa opozycyjna Partia Demokratyczna. – Po wstępnych wynikach wyborczych można stwierdzić, że Unia Europejska pozostaje na stabilnym kursie i nie powinno się wiele zmienić. Jest bardzo prawdopodobne, że szefową Komisji Europejskiej pozostanie Ursula von der Leyen – powiedziała w rozmowie z PAP dr Jolanta Szymańska, analityczka z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (PISM). (klm, PAP)

W SKRÓCIE...

Staże dla studentów i uczniów

Studenti oraz uczniowie szkół średnich mogą zbierać doświadczenia i nawiązywać kontakty zawodowe w firmach. Województwo morawsko-śląskie wspierze w tym roku staże dla uczniów i studentów kwotą 3 mln koron.

Staże dotyczą 18 kierunków czy też dziedzin kształcenia, na przykład służby zdrowia, elektrotechniki i informatyki, maszynoznawstwa, ekologii, inżynierii bezpieczeństwa, budownictwa, architektury, wychowania przedszkolnego i innych. – Firmy są najbardziej chętne do udziału w stażach studenci Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie, uczniowie szkół średnich chodzą głównie do firm z branży budownictwa i architektury – poinformowała wicehetmanka województwa morawsko-śląskiego Sárka Šimónáková. Województwo wspierze finansowo 16 projektów, w których będzie łącznie uczestniczyło 30 stażystów. Jeden staż może trwać nawet 12 miesięcy. (dc)

Ratownicy interweniowali nad zaporą

Sezon letni dopiero się zaczyna, tymczasem nad Zaporą Cierlicką już interweniowali ratownicy. W sobotę po godz. 16.30 wezwano ich do nieprzytomnego mężczyzny. 36-latek kąpał się w zbiorniku wodnym. Świadkowie zauważyli, że przestaje reagować i traci przytomność. Kiedy udało im się wyciągnąć go na brzeg, rozpoczęli udzielanie pierwszej pomocy.

– Po przybyciu na miejsce załogi pogotowia lekarka ustaliła, że u pacjenta doszło do zatrzymania krążenia. Ratownicy kontynuowali reanimację i po chwili udało im się wznowić regularną pracę serca – poinformował rzecznik wojewódzkiego pogotowia Lukáš Humpal. Mężczyźnie podłączono do sztucznego płuća. Przewieziono go na oddział ratunkowy szpitala w Hawierzowie. (dc)

Pożar w fabryce zbrojeniowej

59-letni mężczyzna zginął wskutek pożaru, do którego doszło w jednym z magazynów na terenie zakładu Mesko w Skarżysku-Kamiennym (Świętokrzyskie). Okoliczności wypadku wyjaśnia policja pod nadzorem prokuratora.

Jak przekazał PAP podkomisarz Jarosław Gwóźdź, oficer prasowy skarżyskiej policji, zgłoszenie o pożarze służby otrzymały w poniedziałek przed południem. Ze wstępnych ustaleń wynika, że ogień pojawił się w jednym z magazynów zakładu.

Ogień został ugaszony przez załogową straż pożarną skarżyskiej spółki zbrojeniowej. Trwa wyjaśnianie okoliczności wypadku. (PAP)

»Szkoda, że były to tylko cztery lata, a nie pięćdziesiąt«

Maturę zdawali pięćdziesiąt lat temu. Ich szkolna przyjaźń przetrwała do dziś. W piątek w Restauracji „Na Brandysie” w Czeskim Cieszynie odbyło się spotkanie absolwentów, którzy w 1974 roku opuścili mury Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie. Zasiadło wśród nich również troje profesorów – Aleksandra Dorda, Jadwiga Suchoń i Bogdan Kiszka.

• Piotr Krzywoni oraz profesorowie gimnazjum Jadwiga Suchoń, Aleksandra Dorda i Bogdan Kiszka.

• Uczestnicy ustawili się do wspólnego zdjęcia. Zdjęcie: BEATA SCHÖNWARD

Beata Schönwald

Wspólnie spotkaliśmy się w systemie kich trzech klas, a bice organizujemy regularnie co pięć lat. Prócz tego nasza klasa spotyka się we własnym gronie trzy razy w roku. Pierwsze spotkanie urządzamy zaraz po Nowym Roku najczęściej w czesko-cieszyńskiej „Dziupli”. W czerwcu wyjeżdżamy na wspólną wycieczkę w góry, a jesienią nasza koleżanka Helena Legowicz przygotowuje dla nas spacer po Cieszynie i zaprasza

nas do swojego ogrodu – powiedział „Głosowi” Wiesław Niemiec z klasy b. W ostatnich latach, co potwierdziło gimnazjalne małżeństwo Magda i Piotr Krzywoniowie, spotykają się co roku również dwie pozostałe.

– Od początku byliśmy trochę wyjątkową klasą, która miała swoje indywidualności, jak Marian Siedlaczek, Piotr Paszek czy ewentualnie ja. Niekiedy koledy trochę broili i nie zawsze były tylko najwyższe oceny z zachowania. Ogólnie byliśmy jednak dobrą klasą – wspominał pan Piotr z klasy a.

Jego żona Magda uczęszczała do klasy c, w której zdecydowaną większość tworzyli dziewczyny. Chłopak był tylko jeden – Wiesław Janusz.

– Była to dla mnie szkoła życia, tolerancji, bo kobiety od zawsze różniły się od mężczyzn zarówno w swoich wypowiedziach, jak i w sposobie myślenia. Jedynym mankamentem był słaby wuef, choć ja akurat żadnym wybitnym sportowcem nigdy nie byłem – śmiał się męski rodzynek klasy c, po czym dodał, że cztery lata w gimnazjum były wspaniałe i szkoda, że nie trwały pięćdziesiąt.

Najdłuższą drogą na piątkowe spotkanie musieli pokonać Emilia Stumpf, dla gimnazjalnych kolegów Milusia Szalbot. Przyjechała z małego miasteczka niedaleko Würzburgu, które leży na granicy Bawarii z Badenią-Wirtembergią. – Cieszę się, że udaje mi uczestniczyć w tych

spotkaniach, bo lubię nie przyjeżdżać. Bardzo miło jest wszystkich widzieć, choć czasem zastanawiam się, kto jest kto, bo jednak przez te pięćdziesiąt lat wielu z nas się zmieniło – przyznała. A w szkole wyjechała dwa lata po maturze i została tam na stałe. Obecnie jest na emeryturze, ma dwie dorosłe córki i dwoje wnuków. – Ten czas jakoś za szybko przeleciał. A w szkole było jednak fajnie. Wspominamy, jakich mieliśmy profesorów, jakie figle plataliśmy – przyznała dawna uczennica klasy a.

O przywoływaniu wspólnych przeżyć sprzed ponad pół wieku mówiła również Magda Krzywoni w swoim inauguracyjnym przemówieniu.

– Wierzę, że ten dzień będzie świętym wspomnieniem, przywoływaniem w pamięci kolegów, koleżanek, profesorów oraz świętem wzruszeń. Ze szczególnym sentymentem myślę dziś będziemy o tych, którzy już odeszli – powiedziała. Ich pamięć uczestnicy spotkania uczcili minutą ciszy. Następnie zaśpiewali hymn studencki „Gaudemus igitur” i wnieśli toast na zdrowie i pomyślność.

W 1974 roku maturę w Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie zdawało 90 czwartoklasistów. Wychowawcami poszczególnych klas byli Irena Machej, Hildegarda Śliż i Stanisław Siedlaczek. Piątkowej imprezy nikt z nich się już jednak nie dożył.

Chłopiec z gitarą w Błędowickim ogrodzie

Sobotnie popołudnie w ogrodzie Domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach upłynęło pod znakiem świetnej zabawy na corocznym Festynie Ogrodowym, który organizowali Macierz Szkolna oraz Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Hawierzowie-Błędowicach. Swoimi artystycznymi programami popisali się przedszkolaki i uczniowie szkoły.

Festyn ogrodowy, obok koncertu świątecznego oraz organizowanego Festiwalu Piosenki Dziecięcej, to sztandarowe wydarzenie, jakie przygotowuje Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Hawierzowie-Błędowicach wraz z miejscową Macierzą Szkolną. Tomasz Labudek, dyrektor szkoły, witając gości na festynie przypomniał, że od września ubiegłego roku rodzice mogli zobaczyć uczniów i przedszkolaków na występach właśnie nie w wspomnianych wydarzeniach.

– Ale jeśli jest ktoś, kto nie miał okazji podziwiać te utalentowane dzieci, które uczęszczają do naszego przedszkola i szkoły, może je zobaczyć właśnie teraz – zaznaczył.

Mali artyści nie zawiedli. Świetnie bawili się występując na scenie przed rodzicami, babciami i dziadkami prezentując taneczne i wokalne

• Występ najmłodszych wykonawców, którzy odegrali i odtanaczyli przygotowaną choreografię w rytm przeboju Karin Stanek „Chłopiec z gitarą”, zrobił furorę. Zdjęcie: ŁUKASZ KLIMANIEC

nauczyli. Jak każdego roku jest więcej wolnych pól do popisu, niż chętnych rąk do pracy, ale chyba całkiem dobrze to poukładaliśmy – usmiechał się Władysław Josiek, prezes Macierzy Szkolnej przy PSP w Hawierzowie-Błędowicach.

Goście mieli do dyspozycji bogatą ofertę gastronomiczną, w której nowością w tym roku był tradycyjny polski bigos oraz kiełbasa z wę-

dzoka. Można było skosztować m.in. mielonki, ciast i kolaczy, a także szaszłyków owocowych i lemoniad.

Atrakcje czekały też na najmłodszych, dla których uczniowie klas 9 przygotowali zabawy.

– Inspirowaliśmy się innymi festynami, gdzie dzieci mogą wziąć udział w takich zabawach. Chcieliśmy, żeby to było święto dla nich, żeby nie tylko występowały, ale

• Tomasz Labudek, dyrektor szkoły, powitał licznie zgromadzonych gości, którzy przyszedli okłaskiwać młodych wykonawców.

miały atrakcje. Nasz samorząd uczniowski razem z nauczycielami wymyślił, by zorganizować im zabawę – wyjaśnił Tomasz Labudek.

W efekcie powstało pięć stacji, w których dzieci musiały wykonać określone zadania. Za każde dostawali pieczątkę. Po uzbieraniu wszystkich pieczątek mogły odebrać nagrodę, które ufundowała Macierz Szkolna. (klm)

Palcem po mapach Księstwa Cieszyńskiego

To była najtrudniejsza wystawa, jaką miałem przyjemność zrealizować. Ale zapytałem sam siebie, czy da się opowiedzieć historię Księstwa Cieszyńskiego tylko mapami? – przyznał Jan Paweł Borowski, historyk Muzeum Śląska Cieszyńskiego, autor niecodziennej wystawy map Księstwa Cieszyńskiego, którą od środy 5 czerwca można oglądać w sali wystaw czasowych muzeum w Cieszynie.

Łukasz Klimaniec

W zbiorach Muzeum Śląska Cieszyńskiego, w dziale kartografii, znajduje się ok. 4 tys. map. Spośród nich 300 jest poświęconych Księstwu Cieszyńskiemu.

– Komuś może wydawać się, że to nie jest tak dużo. Ale spojrzmy na to, że to jest teren gdzieś na świecie pomiędzy Białką, a Ostrawicą, a tylko w naszych zbiorach mamy 300 jego map. To niezła liczba, jak na ten nieduży obszar świata, prawda? – mówi Jan Paweł Borowski, historyk cieszyńskiego Muzeum, autor wystawy „Imago Principatus Silesiae Teschinensis. Księstwo Cieszyńskie na mapach z kolekcji Muzeum Śląska Cieszyńskiego”, której wernisaż miał miejsce w minioną środę.

Jan Paweł Borowski postanowił opowiedzieć historię Księstwa Cieszyńskiego właśnie za pomocą map. Ze zbioru 300 map wybrał najpierw 100, a następnie wyselekcjonował 37, które znalazły się na wystawie czasowej w Galerii Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

Opowieść wiedzied od XVI-wiecznej mapy Śląska Marcina Helwiga, poprzez najstarszą zachowaną mapę Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego Wacława Grodeckiego z końca XVI w., z największym skarbem, jaki znajduje się w muzealnych zbiorach, czyli samodzielną mapę Księstwa Cieszyńskiego Jana Filipa Andreea, wyrytą między 1730 a 1732 rokiem i wydaną w Norymberdze, a wzorowaną na cieszyńskiej mapie Jonasza Nigriniego z roku 1724. Najmłodsza mapa przypada na kres Księstwa Cieszyńskiego i 1921 rok, kiedy miał

• Jan Paweł Borowski opowiedział historię Księstwa Cieszyńskiego za pomocą map. Zdjęcie: ŁUKASZ KLIMANIEC

miejsce proces arcyksięcia Fryderyka Habsburga z państwem polskim o jego dobra prywatne, czyli dobra Komory Cieszyńskiej.

Dużą uwagę przyciąga mapa Jonasza Nigriniego wydana w Cieszynie w 1724 roku.

– To mapa, z której możemy być bardzo dumni, bo pokazuje, że możliwości intelektualne mieszkańców Księstwa Cieszyńskiego już trzysta lat temu stały na bardzo wysokim poziomie. To przecież mieszkańcy Księstwa Cieszyńskiego, a nie ktoś przybyły z Pragi albo z Wiednia, stworzył obrazy kartograficzne tego terenu – podkreśla Jan Paweł Borowski. I od razu dodaje, że Nigrini nigdy nie dostał nagrody za tę mapę, ale za swoją siedmioletnią pracę trafił do... więzienia. Wszystko dlatego, że przypisał Węgrom tereny sporne z Austrią, co oburzyło władzę austriackie do tego stopnia, że mapę skonfiskowały i zniszczyły, zaś autora wtrącono do lochu. Według innych domniemań powodem mógł być fakt, że Nigrini naniósł na mapę szanice jabłonkowskie, które były wówczas objęte tajemnicą.

– Faktem jest, że ta mapa była konfiskowana i niszczona. To są

naprawdę rzadkie egzemplarze, jakie się ostały – przyznaje historyk.

Przeglądając się mapie Nigriniego warto zwrócić uwagę na parergon – to słynna scenka przedstawiająca gospodarkę szalańską. Widnieje kolumbia, koszar, są duże owce, jest góral grający na trombitce oraz szlachcic, który jest turystą przybywającym w góry. – To wszystko wyjaśnione jest w kartuszu, który zastąpił dedykację z pierwszej wersji dla księcia Leopolda. Z kartusza dowiadujemy się, że warto przyjechać do Cieszyna i w góry cieszyńskie, bo można podlać podagrę mlekiem tutejszych owiec żywiących się ziołami. To początek osiemnastego wieku i mamy coś, co możemy z naszej perspektywy nazwać folderem turystycznym – zauważa Borowski.

Na wystawie warto dłużej zatrzymać się m.in. przed mapą Franciszka Popiołka z 1919 roku obrazującą wyniki spisu powszechnego na Śląsku Cieszyńskim w 1910 roku i odnaleźć swoje miejscowości – m.in. Suchą Górą, Żywocice, Cierlicko Górne, Cierlicko Dolne, Ligotkę Kameralną, Koszarzyska, Milików czy Boconowice – i zobaczyć przynależny jej procent mieszkańców posługujących się językiem polskim.

• Na mapie Nigriniego jest scenka przedstawiająca gospodarkę szalańską. Widać kolumbę, koszar, owce i górala grającego na trombitce. A szlachcic jest... turystą.

• Mapa Franciszka Popiołka z 1919 roku obrazuje wyniki spisu powszechnego na Śląsku Cieszyńskim w 1910 roku.

Ciekawostką jest mapa Kolei Austro-Węgierskich wydrukowana przez Karla Prochaskę w Cieszynie, a rarytatem wspomniana wcześniej mapa Śląska Martina Helwiga z 1645 roku. Nie lada nowinką są informacje o zapisach kartograficznych, jakich dokonał Angelino de Dalorto, w których Cieszyń jest zapisany jako Chesim na portolanie (rodzaju mapy morskiej używanej w żegludze) w 1325 roku. Z wystawy dowiadujemy się również, że Cieszyń był zapisany jako Team w Atlasie Katalońskim (1375 r.), który aktualnie znajduje się we Francuskiej Bibliotece Narodowej w Paryżu. Są również mapy, na

których nanoszone były zmiany granic między Polską a Czechosłowacją w ramach negocjacji trwających od 1918 do 1920 roku.

– Na tych mapach najpierw pracowali dyplomaci w zaciśniętych gabinetach, a później rozesłano je do konsulatów i przedstawicielstw mocarstw sojuszników sprawujących kuratelę nad Cieszynem, a wreszcie do niższych urzędów. Więc trzeba było ręcznie na tych mapach nanosić zmiany granic, żeby orientować się, która wieś jest po polskiej, a która po czechosłowackiej stronie – przyznał Jan Paweł Borowski. Wystawa jest czynna do połowy września.

Praga uczy 100. rocznicę śmierci Franza Kafki

Setna rocznica śmierci Franza Kafki będzie w Czechach obchodzona przez kilka miesięcy. Nie zaplanowano jednej centralnej uroczystości, która związana byłaby z rocznicą przypadającą na 3 czerwca. Jedną wystawę otworzono w niedzielę, inną – we wtorek. Będą też kolejne wydarzenia.

Czesi zadecydowali, żeby obchody rocznicy – wystawy, koncerty i przedstawienia teatralne – były rozciągnięte w czasie. Agnieszka Holland w kwietniu zaczęła pracę nad filmem o Kafce, ale wiadomo, że do końca czerwca go nie skończy. Rocznicą Kafki zostanie uczczona filmowo przez zacinającą się pod koniec czerwca retrospektywę filmów poświęconych urodzonemu w Pradze, piszącemu po niemiecku Żydowi.

Kafka wywarł wpływ nie tylko na literaturę, ale także na teatr i muzykę, film i praską turystykę. Jego twórczość często jest inspiracją i punktem wyjścia do tematów realizowanych przez współczesnych artystów różnych dyscyplin sztuki. To łamanie schematów widoczne jest np. zdaniem autora scenariusza, współtwórcy filmu Holland, Marka Epstein. Dlatego film ma być, jak mówił, „mozaiką, puzzlami z wrażliwym człowiekiem w centrum”. Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Karola w Pradze, Štěpán Zbytovský, jest autorem wystawy „Gry Franza Kafki” w Muzeum Literatury. Ekspozycja opowiada o Kafce, o jego podejściu do swojej twórczości lub do świata – tłumaczył w mediach Zbytovský koncepcję wystawy. W Muzeum Literatury pokazywany jest także ostatni list Franza

• Franz Kafka. Fot. ARC

Kafki pisany na dzień przed śmiercią do rodziców. Adresowany był z sanatorium w Kierring w Austrii.

Widoczne, zdaniem autora wystawy, łamanie stereotypów sprzecznych jest także ostatni list Franza

mieckiego” pisarza, ma pomóc w wzmocnieniu przekazu, że jego talent wyrósł z atmosfery wieloetnicznej Pragi przełomu epok. Tam Kafka się urodził, mieszkał i pracował przez większość życia. „Praskość” pisarza stała się okazją dla czeskich organizacji turystycznych do korzystania z marki Kafki, ale, jak mówi rzeczniczka Praskiej Organizacji Turystycznej Klara Benderkowa, Kafka jest motywem odczytanym w centrum”. Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Karola w Pradze, Štěpán Zbytovský, jest autorem wystawy „Gry Franza Kafki” w Muzeum Literatury. Ekspozycja opowiada o Kafce, o jego podejściu do swojej twórczości lub do świata – tłumaczył w mediach Zbytovský koncepcję wystawy. W Muzeum Literatury pokazywany jest także ostatni list Franza

mieckiego” pisarza, ma pomóc w wzmocnieniu przekazu, że jego talent wyrósł z atmosfery wieloetnicznej Pragi przełomu epok. Tam Kafka się urodził, mieszkał i pracował przez większość życia. „Praskość” pisarza stała się okazją dla czeskich organizacji turystycznych do korzystania z marki Kafki, ale, jak mówi rzeczniczka Praskiej Organizacji Turystycznej Klara Benderkowa, Kafka jest motywem odczytanym w centrum”. Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Karola w Pradze, Štěpán Zbytovský, jest autorem wystawy „Gry Franza Kafki” w Muzeum Literatury. Ekspozycja opowiada o Kafce, o jego podejściu do swojej twórczości lub do świata – tłumaczył w mediach Zbytovský koncepcję wystawy. W Muzeum Literatury pokazywany jest także ostatni list Franza

mieckiego” pisarza, ma pomóc w wzmocnieniu przekazu, że jego talent wyrósł z atmosfery wieloetnicznej Pragi przełomu epok. Tam Kafka się urodził, mieszkał i pracował przez większość życia. „Praskość” pisarza stała się okazją dla czeskich organizacji turystycznych do korzystania z marki Kafki, ale, jak mówi rzeczniczka Praskiej Organizacji Turystycznej Klara Benderkowa, Kafka jest motywem odczytanym w centrum”. Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Karola w Pradze, Štěpán Zbytovský, jest autorem wystawy „Gry Franza Kafki” w Muzeum Literatury. Ekspozycja opowiada o Kafce, o jego podejściu do swojej twórczości lub do świata – tłumaczył w mediach Zbytovský koncepcję wystawy. W Muzeum Literatury pokazywany jest także ostatni list Franza

SERWIS PIŁKARSKI

Coraz bliżej zakończenie piłkarskiego sezonu w naszym kraju. Coraz bliżej też finałowy turniej mistrzostw Europy, ale o tym w innym miejscu tego wydania. Sprawdźcie, który z waszych ulubionych zespołów w miniony weekend złapał tuż przed metą wiatr w żagle, a który już odlicza dni do końca rozgrywek.

Janusz Bittmar

MŚLF

TRZYNIEC
– OSTRAWA B 2:3

Do przerwy: 2:0.
Bramki: 6. Vlachovský, 38. Machuča – 56. Málek, 86. Diviš, 88. Chvěja.
Trzyniec: Mrózek – Omasta, Brak, Dadak, Bolf – Machuča (79. Bartůněk), Samiec – Vlachovský (83. Szewieczek), Konečný (79. Clement) – Yakubu (65. Ayoola) – Dedič.
Ostrawa B: Struhař – Sirotek, Měkota, Temel (62. Chvěja), Hapal – Málek, Holaň, Elekana (72. Fadairo), Kilibarda (46. Říha) – Kašpárek (72. Diviš), Drozd.

Hit 31. kolejki Morawsko-Śląskiej Ligi Futbola zakończył się zwycięstwem rezerw Ostrawy, które w efektywnym stylu już wcześniej zapewniły sobie awans do drugiej najwyższej klasy rozgrywek w RC. Baník przesądził o zwycięstwie w ostatnich minutach sobotniego meczu – w 86. minucie na 2:2 wyrównał Diviš, a zwycięskiego gola dla gości zdobył dwie minuty później po błędzie trzynieckiego stoperów Chvěja.

Trzynicianie najlepszy futbol pokazali w pierwszej połowie, kiedy to zaskoczyli rywala nie tylko agresywnym pressingiem, ale też dobrym atakiem pozycyjnym. Na 1:0 trafili na wstępie derbów Vlachovský, który pokonał Struhařa strzałem głową, na 2:0 poprawił do przerwy z rzutu wolnego Machuča.

Do przerwy mieliśmy więcej z gry, w drugiej połowie Baník zaznaczył swoją przewagę na boisku wykorzystując między innymi mocniejszą ławkę rezerwowych. Nieprzypadkowo właśnie ten zespół wywalczył awans do drugiej ligi, konkurencja na wszystkich pozycjach w drużynie zapewniła rezerwom Ostrawy przewagę nad przeciwnikami w tym sezonie – zaznaczył trener Trzyńca Tomáš Hejdušek, związany w przeszłości właśnie z ostrawską B drużyną, a przed posadą w Trzyńcu z pierwszoligowej Karwiną.

KARWINA B
– HRANICE 3:0

Do przerwy: 0:0.
Bramki: 67. Brzóska, 72. Jurga, 87. Bielan.
Karwinia B: Ulihanets – Brzóska, Bielan, Vavřík, Motyčka – Jurga (80. Desmond), Zdunek (56. Kauan Marlon) – Molitorisz (56. Alokhin), Kačor (90. Schovanec), Byrtus – Baumgartner (80. Skryhun).

W przedostatniej kolejce trzecioligowego sezonu piłkarze rezerw Karwiny pokonali u siebie w dobrym stylu nieobliczalne Hranice i co za tym idzie – sezon zakończą na pewno w czołowej szóstce tabeli. Po zawi-

• W atrakcyjnych trzecioligowych derbach ze zwycięstwa radowali się piłkarze Ostrawy B (białe koszulki). Fot. ARC trzynieckiego klubu

rowaniach związanych ze zmianą trenera (Marka Bielana, który awansował do pierwszoligowej A drużyny najpierw zastąpił Lubomír Luhový, a po nim duet Petr Mašlej, Čestmír Kročil) miejsce w gronie sześciu najlepszych drużyn sezonu traktują nad Olzą w kategoriach dobrego wyniku. Karwińscy trenerzy w pojedynku z Hranicami wykorzystali aż ośmiu zawodników z kategorii U18, w których hawierzowanie powinni należeć do faworytów rozgrywek. W przedostatniej kolejce sezonu 2023/2024 podopieczni trenera Tomáša Mrázka nie patyczkowali się z rywalem, wygrywając mecz różnicą klasy. Dwie bramki zdobył doświadczony Jan Schaffartzik, były piłkarz Opawy. Hawierzowanie mogli wygrać nawet dużo wyższym wynikiem, gdyby w czystych okazjach lepiej ustawili celowniki.

Winnych meczach 31. kolejki: Frydek-Místek – Znojmo 1:3, Frydlant n. O. – Uherski Brod 1:4, Rosice – Hulčyn 2:0, Slovácko B – Start Brno 2:1, Uničov – Bohunice 3:0, Hodonin – Blansko 0:0, Zlinsko – Zlín B 2:2.
Lokaty: 1. Ostrawa B 79, 2. Zlinsko 60, 3. Trzyniec 56,... 6. Karwinia B 53 pkt.
W następnej kolejce: Zlinsko – Trzyniec (środa, 17.30), Blansko – Karwinia B (piątek, 17.00).

DYWIZJA F

HAWIERZÓW –
W. MIĘDZYRZECZE 4:0

Do przerwy: 2:0.
Bramki: 31. i 37. Schaffartzik, 49. Skoupy, 58. Hamrozi.

Hawierzów: Prokel – Michalčák (80. Frkala), Schaffartzik, Večeřa (66. Remiáš), Bewene, L. Skoupy, Wójnar (66. Jež), Puchel (46. Hamrozi), Holzer, Zaremba, Heller.

Futbol w Hawierzowie pod wodzą nowego właściciela, Pavola Bugánia, nabrał konkretnego kierunku. Dobre występy Indian w końcówce tego sezonu mają być tylko przedsmakiem gry w nowym sezonie, w którym hawierzowanie powinni należeć do faworytów rozgrywek. W przedostatniej kolejce sezonu 2023/2024 podopieczni trenera Tomáša Mrázka nie patyczkowali się z rywalem, wygrywając mecz różnicą klasy. Dwie bramki zdobył doświadczony Jan Schaffartzik, były piłkarz Opawy. Hawierzowanie mogli wygrać nawet dużo wyższym wynikiem, gdyby w czystych okazjach lepiej ustawili celowniki.

BOGUMIN
– SZUMPERK 1:1

Do przerwy: 1:0.
Bramki: 77. Kubík – 89. Skalský. **CZK:** 90. Šidlík (Szumperk).
Bogumin: Jakub Kodeš – Blejchař, Václavíček, Kubík – Ferenc (68. Karčmář), Sporysz, Mooc (89. Kubinski), Fulier (46. Noga), Bloksch – Hanus Fr., Gaži (83. Malysz).

Pożegnalny mecz trenera Bogumina Martina Špičky przed własną publicznością zakończył się z niedosytem dla zespołu Bosporu. Wszyscy w klubie liczyli na zwycięstwo, rywal

z Szumperka pokazał jednak klasę wyrównując na 1:1 z kontry w ostatnich sekundach spotkania. Špička po sześciu udanych sezonach nad Odrą przechodzi do Akademii Piłkarskiej Banika Ostrawa, w jego miejsce kierownictwo bogumińskiego klubu pozyskało Filipa Rackę.

W innych meczach 29. kolejki: Bruntal – Wracimów 2:0, Jeseník – Polanka 2:1, Witkowice – Opawa B 8:1, Rzepiszce – Karniów 4:0, Hlubina – Frensztat p. R. 2:4, Břidlična – Bilowec 1:2.
Lokaty: 1. Hlubina 60, 2. Opawa B 53, 3. Hawierzów 52,... 5. Bogumin 49 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA 29. kolejka: Stonawa – Jakubczowice 2:1 (Streit, Zoller – Moravec), Kr. Pole – Cz. Cieszyn 1:3 (Adamovič – Osička 2, L. Maceček), Krawarze – Petřvald n. M. 2:1, Oldřyzšův – Herzmanice 1:0, Koberzyce – Benezšův Dolný 5:3, Pusta Polom – Wrzesina 2:2, Haj – Bruszperk 3:2.
Lokaty: 1. P. Polom 71, 2. Petřvald n. M. 66, 3. Haj 52, 4. Sl. Orlowa 51, 5. Stonawa 50,... 7. Cz. Cieszyn 46, 11. Datynie Dolne 36 pkt.

IA KLASA-gr. B

25. kolejka: Jablonków – Šmitowice 1:0 (A. Skupień), Sucha Górna – Bystrzyca 4:1 (Witosz, Krajčo, Ryt, Lindovský – Kantor), Luczina – Olbrachcice 1:1 (Mendrok – Cileček), L. Piotrowice – St. Miasto 0:4, Ko-

przywnica – Pietwałd 6:0, Kozłowice – Raszkowice 1:3, Ticha – Dobratice 1:2.

Lokaty: 1. St. Miasto 70, 2. Raszkowice 51, 3. Bystrzyca 47,... 7. Šmitowice 38, 9. Olbrachcice 34, 10. Sucha Górna 26, 11. Jablonków 24, 12. L. Piotrowice 23, 13. Pietwałd 16 pkt.

IB KLASA-gr. C

25. kolejka: Wierzniovice – Żuków Górny 0:6, Nydek – Toszonowice 10:4, Dobra – B. Orlowa 3:0, Cierlicko 2022 – Liskowice 5:1, Niebory – Wędrzyňa 1:4, Sedliszczce – I. Piotrowice 3:2, Oldřyzšův – Gnojník 4:0.
Lokaty: 1. Liskowice 59, 2. Oldřyzšův 51, 3. B. Orlowa 43 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

25. kolejka: Hawierzów B – Dziećmorowice 2:2, Sucha Górna B – Wierzniovice B 5:4, Łąki – G. Hawierzów 3:0, Dąbrowa – Lutynia Dolna 3:1, S. Pietwałd – G. Będowice 3:2.
Lokaty: 1. Dziećmorowice 56, 2. Łąki 55, 3. Sucha Górna B 52 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

29. kolejka: Nawsie – Mosty k. J. 3:3, Milików – Pržno 4:2, Metyłowice – Piosek 1:1, Noszowice – Gródek 4:2, Šmitowice B/Niebory B – Czeladna 4:2, Starzicz – Bukowice 4:1, Hukwałdy – Wojkowice 3:2, Chlebowice – Janowice 0:4.
Lokaty: 1. Janowice 74, 2. Janowice 73, 3. Gródek 70 pkt.

Do zdobycia oficjalne piłki EURO 2024!

Szczegóły piłkarskiego konkursu „Głosu” w piątkowym numerze

Dziękujemy bardzo, pani Igo!

Iga Świątek w fantastycznym stylu sięgnęła w Paryżu po trzeci z rzędu, a czwarty w karierze triumf w French Open, tradycyjnym wielkoszlemowym turnieju na kortach ziemnych Rolanda Garrosa, pokonując w finale Włoszkę Jasmine Paolini 6:2, 6:1. Polka zmęczyła się podczas turnieju tylko raz – w zaciętym, trwającym blisko trzy godziny spotkaniu drugiej rundy z Japonką Naomi Osaką (7:6(1), 1:6, 7:5. Zdaniem wielu obserwatorów ten mecz był zarazem... przedwczesnym finałem French Open 2024.

Janusz Bittmar

Iga Świątek właśnie w pojedynku z Osaką, była liderką rankingu WTA, najadła się największego strachu w Paryżu. Doświadczenie, podbudowane przygotowaniem kondycyjnym i mentalnym, sprawiło jednak, że raszynianka doprowadziła zaciętą walkę z Osaką do zwycięskiego dla siebie końca.

– Wciąż czuję stres, ale doświadczenie pomaga – stwierdziła dla PAP po triumfie w French Open pierwsza rakietka świata. – To nie jest tak, że skoro w finale Wielkiego Szlema grałam już piąty raz, to nie czuję stresu. Jeśli wcześniej zrobisz wszystko dobrze, to w kolejnych tego typu sytuacjach możesz to wykorzystać – zaznaczyła Polka, która oprócz czterech zwycięstw w French Open może się pochwalić również triumfem w wielkoszlemowym US Open 2022 na twardych kortach w Nowym Jorku. W kolejki brakuje

• Iga Świątek podczas sesji zdjęciowej w Paryżu. Fot. PAP

więc na chwilę obecną pucharów z Australian Open i Wimbledonu, co rychło może się zmienić, bo trawiasty Wielki Szlem w Londynie rusza niebawem, a znajdująca się w kosmicznej formie Świątek będzie

należała do głównych faworytek z Wimbledonu.

Trzeci z rzędu tytuł w Paryżu wywalczyła raszynianka w gładkim stylu, po trwającym zaledwie 68 minut sobotnim finale. Zachwytu nad grą

Polki nie kryła... jej włoska rywalka z polskimi korzeniami. – Dałam z siebie sto procent. Jestem zadowolona z tego, co zrobiłam. Ten mecz był największym wyzwaniem w mojej karierze. Iga ma 23 lata i wygrała tu już cztery razy. To nie jest normalne, to jest coś nieprawdopodobnego – podkreśliła Paolini, która na konferencji prasowej zaskoczyła polskich dziennikarzy reakcją w języku Reja i Kochanowskiego: „bardzo dziękuję”.

Iga Świątek emanowała szczęściem podczas niedzielnej sesji zdjęciowej na terenie kompleksu Rolanda Garrosa. – W tym roku od początku planowałyśmy zrezygnować z sukienki i zdecydować się na spodnie. Wyzwaniem było inne tło niż wieża Eiffla. Chciałyśmy przez stylizację wyeksponować paryski szyk, podkreślić kobiecość Igi, ale też pozwolić jej czuć się w pełni swobodnie w wygodniejszym wariante. Paryż jest dla niej wyjątkowym miejscem i właśnie to miała wyrazić tegoroczna sesja z trofeum, do czego nawiązują także kolory: biel, granat i czerwony akcent – przekazała Alina Sikora, menedżerka Świątek.

W SKRÓCIE

Fot. ZENON KISZA

MEDALE Z RZYMU. Trzeciego dnia lekkoatletycznych mistrzostw Europy w Rzymie, podczas niedzielnej sesji, Wojciech Nowicki zdobył złoty medal w rzucie młotem, a Ewa Swoboda (na zdjęciu) srebrny w biegu na 100 m. W czwartym dniu czempionatu, po zamknięciu numeru, Natalia Kaczmarek rywalizowała w finale biegu na 400 m, zaś Anita Włodarczyk w finale rzutu młotem. Wcześniej polscy lekkoatleci zdobyli w Rzymie dwa brązowe medale drugiego dnia mistrzostw Europy. Pia Skrzyśzowska zajęła trzecie miejsce w biegu na 100 m przez płotki, uzyskując drugi wynik w historii krajowej „królowej sportu” – 12,42, a Michał Haratyk wynikiem 20,94 był trzeci w pchnięciu kulą.

EURO 2024 BEZ MILIKA. Trener piłkarskiej reprezentacji Polski Michał Probiez powiedział po wygranej 3:1 meczu towarzyskim z Ukrainą w Warszawie, że kontuzjowany Arkadiusz Milik nie wystąpi w rozpoczynających się 14 czerwca mistrzostwach Europy. Wczoraj, po zamknięciu numeru, Polacy zmierzili się w sprawdzianie generalnym przed wyjazdem do Niemiec z reprezentacją Turcji. Probiez z listy zawodników skreślił nie tylko Milika, ale też Jakuba Kałużńskiego i Pawła Bochniewicza.

PERUŚC, SCHWEINER POZA PODIUM. W międzynarodowym turnieju siatkówki plażowej J&T Banka Ostrava Beach Pro 2024 w ostrawskich Witkowicach Dolnych ze zwycięstwa w kobiecej części turnieju radował się amerykańska para Sara Hughes, Kelly Cheng, w gronie mężczyzn z roli faworytów wywiali się Szwedzi David Ahman, Jonathan Hellwig. Poza podium znaleźli się aktualni mistrzowie świata, Ondřej Perušic, David Schweiner (RC).

Dogmaraton odkrył karty

Można się zgłaszać do zaplanowanego na 14 września Beskidzkiego Dogmaratonu w Gutach. Wydarzenie sportowe przeznaczone zarówno dla biegaczy jak też ich czworonogich przyjaciół, po raz kolejny odbędzie się w malowniczej scenerii Beskidów. Start i meta na terenie MK PZKO w Gutach. „Głos” jest jednym z partnerów medialnych imprezy.

Dla zawodników przygotowano w tym roku ponownie trzy różne trasy, nowością jest wpisanie najdłuższej trasy (40 km) do cyklu Międzynarodowych Mistrzostw w Dogmaratonie. – To oznacza, że punkty zdobyte u nas w Gutach będą wliczone do klasyfikacji łącznej zawodów międzynarodowych obejmujących dwa

wyścigi na Słowacji i trzy w Republice Czeskiej – mówi „Głosowi” Michał Tomanek, szef Beskidzkiego Dogmaratonu.

Oprócz królewskiego dystansu (40 km) biegacze ze swoimi psami mogą wybrać dwie krótsze trasy liczące 23,4 km (short) i 6,5 km (mini). – Wartością dodaną Beskidzkiego Dogmaratonu są piękne widoki na trasie, nasza beskidzka przyroda ma wciąż wiele do zaoferowania – podkreśla Tomanek. Oprócz akcentów sportowych organizatorzy wydarzenia zadbają też tradycyjnie o wrażenia kulinarne i kulturalne. W planach są koncerty muzyczne, zagra m.in. grupa Emeryth. Bliższe szczegóły i zgłoszenia na www.dogmaraton.cz. (jb)

• Migawka z ubiegłorocznej edycji. Fot. mat. prasowe

RETROSKOP

Zapraszamy do zabawy! Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wyślijcie na adres: bittmar@glos.live.

Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportsimo. Kolejna „lotna premia” z nagrodą pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 178. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne głosy na przestrzeni miesięcznego cyklu.

Prawidłowa odpowiedź z poprzedniego Retroskopu nr 176: Vitězslav Tůma.

PYTANIE NR 177

Na archiwalnym zdjęciu jedna z najsłynniejszych tenisistek w historii. Więcej nie trzeba chyba dodawać... (jb)

Fot. ARC

CIESZYŃSKIE RODY /222/

Michael Morys-Twarowski

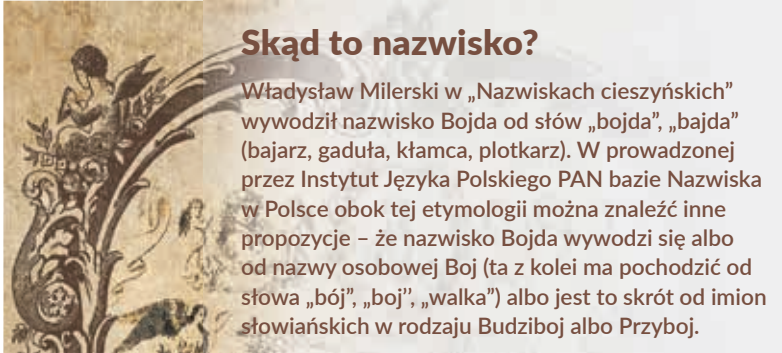
Bojdowie

Najstarsze znane informacje na temat rodu Bojdów na Śląsku Cieszyńskim pochodzą z XVII wieku.

W metrykach parafii rzymskokatolickiej w Grodzcu (obecnie powiat bielski), zachowanych od 1680 roku, już pod datą 31 marca 1680 roku odnotowano chrzest Marii Bojdy, córki Michała i Marii, urodzonej w Brennej. Przeglądając dalej XVII-wieczne grodzkie księgi metrykalne, można odnaleźć kolejne dzieci Michała Bojdy, a także Jana Bojdy (najstarszym dzieckiem była Anna, urodzona w 1688 roku). Można przypuszczać, że Michał i Jan Bojdowie byli braćmi, a ich hipotetycznego ojca uznać za protoplastę Bojdów z Brennej. W urbarzu (spisie powinności) Brennej z 1770 roku pojawia się Paweł Bojda (nr 92). W XVIII wieku Bojdowie mieszkali także w Górkach oraz w Cieszynie, gdzie 3 maja 1723 roku zmarł Jerzy, syn Andrzeja Bojdy, mający około 4 lat. Chłopczyk został pochowany na cmentarzu szpitalnym koło kościoła św. Jerzego. Ale to nie koniec listy, bo w tym czasie Bojdowie żyli również w Wielopolu.

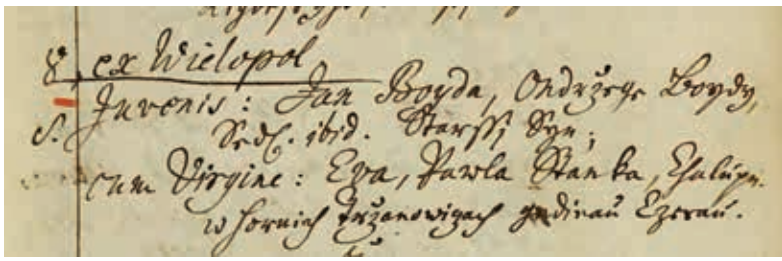
Bojdowie w Wielopolu w XVIII wieku

Protoplastą Bojdów z Wielopola był Andrzej (I) Bojda, siedlak, którego można odnaleźć w katastrze karolińskim z 1724 roku. Ze względu na brak źródeł trudno powiedzieć, kiedy Bojdowie osiedlili się w tej miejscowości. Nie ulega jednak wą-

Skąd to nazwisko?

Władysław Milerski w „Nazwiskach cieszyńskich” wywodził nazwisko Bojda od słów „bojda”, „bajda” (bajzar, gaduła, kłamca, plotkarz). W prowadzonej przez Instytut Języka Polskiego PAN bazie Nazwiska w Polsce obok tej etymologii można znaleźć inne propozycje – że nazwisko Bojda wywodzi się albo od nazwy osobowej Boj (ta z kolei ma pochodzić od słowa „bój”, „boj”, „walka”) albo jest to skrót od imion słowiańskich w rodzaju Budziboj albo Przyboj.

• Metryka ślubu Jana Bojdy z Wielopola i Ewy Staniek z Trzanowic Górnych. Para pobrała się w 1730 roku. Źródło: Biblioteka i Archiwum im. B.R. Tschammera w Cieszynie.

plivości, że zaliczają się do najstarszych znanych rodów z Wielopola.

Wspomniany Andrzej (I) Bojda był luteraninem, miał co najmniej trzech synów: Jana (I), Jerzego (I) i Adama (I).

Jan (I) 8 listopada 1730 roku poślubił Ewę Staniek, córkę Pawła Stańka, chałupnika w Trzanowicach Górnych. Przypuszczalnie ów Jan był tożsamy z Janem Bojda, komornikiem (tj. bezrolnym chłopem wynajmującym izbę/komórę) z Trzyciecia. Jego synami byli Paweł (I) (2 listopada 1763 roku ożenił się z Anną Drabinką, córką Jerzego, chałupnika w Wielopolu), Jan (II) (w 1769 roku ożenił się z Marią Michalczyk) i Andrzej (II) (w 1777 roku poślubił Zuzannę Fójcik z Rzeki).

Jerzy (I) w 1738 roku wykupił od ojca rodzinny grunt w Wielopolu. 6 maja 1738 roku poślubił Zuzannę Biedrą, córkę nieżyjącego już w tym czasie Szymona Biedrawy, siedlaka w Trzycieciu. Zuzanna była zapewne tożsamy z Zuzanną, żoną Jerzego Bojdy, zmarłą w 1785 roku. A to oznaczałoby, że Je-

rzy (I) byłby Jerzym Bojda, który jako wdowiec 31 lipca 1785 roku poślubił Ewę Hubacz, stużącą w Wielopolu.

Adam (I) był komornikiem w Wielopolu. Jego jedyny syn, Adam (II), 13 listopada 1770 roku ożenił się z Ewą Hubacz z Wielopola. Tak więc wszystko wskazuje na to, że w tym samym czasie w Wielopolu mieszkali dwie Ewy Bojdowe z domu Hubacz. Adam (II) był właścicielem gruntu chałupniczego w Wielopolu nr 28 (tak przynajmniej figuruje w metrykach parafii w Gnojniku (ur. 1793 roku). Zmarł w 1808 roku; w metryce zgonu został określony jako wójt („Vogt”). Z małżeństwa Adama (II) i Ewy pochodzili m.in. Jan (III) (ur. 1776), Paweł (ur. 1788) i Anna (ur. 1793).

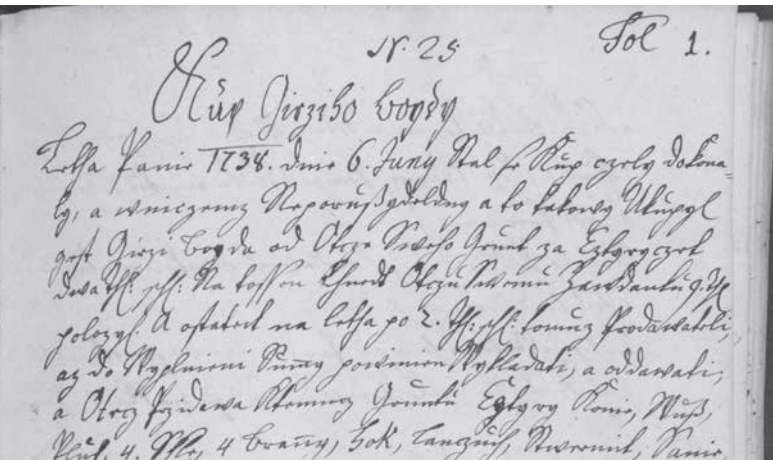
Wójt Wielopola, syn wójta Wielopola

W XIX wieku ród Bojdów w Wielopolu już był całkiem liczny. Aby opracować jego genealogię należy sprawdzić przede wszystkim metryki parafii

Skąd ten ród?
Nazwisko Bojda, nie licząc Śląska Cieszyńskiego, dość licznie występuje na Słowacji oraz w okolicach Rzeszowa. Bez badań genetycznych trudno rozstrzygnąć, czy wszyscy Bojdowie są ze sobą spokrewnieni, czy też nazwisko powstało niezależnie w różnych regionach.

Gdzie doczytać?

- Geneteka, https://geneteka.genealodzy.pl (serwis, gdzie zindeksowano metryki parafii w Grodźcu)
- Bojda – genealogia (materiały do genealogii rodu).

• Początek wpisu w księdze gruntowej Wielopola dotyczący nabycia gruntu przez Jerzego Bojde w 1738 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opatowie.

ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie oraz parafii rzymskokatolickiej w Gnojniku (Wielopole od 1790 roku należało do tej parafii, wcześniej do Trzyciecia – przyp. aut.). W trakcie kwerend metrykalnych zebrałem nieco informacji na temat Jana (III) (ur. 1776). Był on właścicielem gruntu chałupniczego pod numerem 33 oraz – podobnie jak ojciec – wójtem Wielopola. W 1800 roku ożenił się z Marią Michalik, pochodzącą z Koniakowa koło Cieszyna (obecnie w granicach Czeskiego Cieszyna). Zmarł w 1846 roku. Z małżeństwa Marii i Jana Bojdów pochodzili Maria (ur. 1802), Jerzy (1803 albo 1804-1804), Jan (ur. 1805), Anna (ur. i zm. 1807), Jerzy (ur. i zm. 1808), Anna (ur. 1809, żona od 1832 roku Jerzego Buzka z Trzyciecia), Jerzy (ur. 1811) i Paweł (ur. 1813).

Nie tylko Wielopole

Bojdowie zamieszkali też inne miejscowości Księstwa Cieszyńskiego. Była linia Bojdów z Żukowa Górnego. Synowie Andrzeja Bojdy, siedlaka z Żukowa Górnego, żenili się w kościele Jezusowym w Cieszynie: Jan w 1804 roku, a Jerzy w 1810 roku. W 1843 roku Jan Bojda, syn Jerzego, rolnika w Żukowie Górnym, został uczniem gimnazjum ewangelickiego w Cieszynie.

W XIX wieku Bojdowie mieszkali też w Toszonowicach Dolnych. Jerzy Bojda, chałupnik w Toszonowicach Dolnych, w 1834 roku poślubił Ewę Szwarz z Wielopola.

W tym samym czasie Adam Bojda był właścicielem gruntu chałupniczego w Dziegielowie. Jego syn, Paweł, w 1843 roku rozpoczął naukę w gimnazjum ewangelickim w Cieszynie.▲

Fot. Wikipedia.org

czycy i Kanadyjczycy przyczółki: „Gold”, „Juno” i „Sword”.

W sumie z pierwszego rzutu operacyjnego zginęło około 2,5 tys. żołnierzy, a 8,5 tys. zostało rannych. Jednak zanim zakończył się „najdłuższy dzień” 6 czerwca, na ziemi francuskiej było już 75 tys. żołnierzy brytyjskich i blisko 58 tys. amerykańskich. Do liczby tej należy dodać jeszcze ponad 20 tys. brytyjskich i amerykańskich spadochroniarzy. Do 12 czerwca siły z poszczególnych pięciu plaż zdołały utworzyć wspólny przyczółek mający 100 km szerokości i 30 km głębokości, obsadzony przez 330 tys. żołnierzy z 54 tys. pojazdów. (PAP)

Gigantyczny desant

80 lat temu, 6 czerwca 1944 r. na plażach Normandii rozpoczęła się największa operacja desantowa w historii. Łądowanie wojsk alianckich rozpoczęło nowy etap w historii II wojny światowej, w którym siły Niemiec zostały zmuszone do desperackiej obrony na trzech frontach.

„Łkanie besennej, skrzypki jesiennej, sierocej/ serce mi rani, grąży w otchłani niemocy” – słowa przejmującej „Piosenki jesiennej” Paula Verlaine’a popłynęły na falach francuskiej sekcji radia BBC dwukrotnie. Odczytanie pierwszego wiersu zapowiadało żołnierzom francuskiego ruchu oporu, że wyczekiwana przez nich inwazja wojsk alianckich w północnej Francji rozpocznie się w ciągu najbliższych dwóch tygodni. Drugi niósł jeszcze bardziej doniosłą informację: lądowanie rozpocznie się po maksymalnie 48 godzinach od jej nadania. Oba wersy usлыszano we Francji 5 czerwca 1944 r. Dotarły zarówno do uszu francuskich patriotów, jak

i niemieckiego wywiadu, którego oficerowie wiedzieli co oznaczają. W tym momencie rozpoczął się wysięg, którego stawką były losy wojny w Europie Zachodniej.

Początkowo D-Day, czyli termin desantu morskiego o kryptonimie „Neptun”, będącego pierwszą częścią operacji „Overlord”, wyznaczono na 5 czerwca. Wojska sprzymierzonych miały dokonać desantu morskiego i powietrznego w pasie liczącym 80 km: od ujścia rzeki Divnes na wschodzie do ujścia kanału Carenton na zachodzie. Pierwszego dnia operacji zakładano uchwycenie pięciu przyczółków.

Siły lądowe przygotowane do operacji „Overlord” złożone były z 21. Grupy Armii, którą dowodził brytyjski marszałek Bernard L. Montgomery. W jej składzie znajdowały się: 1. Armia Kanadyjska, 2. Armia Brytyjska oraz 1. Armia Amerykańska. Dodatkowo bezpośrednio dowódcą wojsk sprzymierzonych podporządkowano 3. Armii Amerykańską gen. George’a Pattona. Wspierało ich

11 tys. samolotów bojowych i 2 tys. transportowych, a także 7 tys. różnego rodzaju jednostek pływających.

Na odcinku przygotowywanej przez aliantów inwazji Niemcy dysponowali jedynie dziewięcioma dywizjami piechoty i jedną dywizją pancerną. Posiadali zaledwie 350 samolotów. Inwazja sił sprzymierzonych poprzedzona została wielomiesięcznymi bombardowaniami, które w ogromnym stopniu zdezorganizowały ruch kolejowy we Francji. Paraliż komunikacyjny powiększały akcje sabotażowe organizowane przez francuski ruch oporu, prowadzone ze szczególną intensywnością w ostatnich kilkadziesiąt godzin przed inwazją.

O godzinie 6.30 zaczęły lądować pierwsze jednostki. 150 tys. żołnierzy pierwszego rzutu skierowało się na ponad trzech tysiącach berek desantowych ku pięciu sektorom wybrzeża. Amerykanie utworzyli przyczółki na plaży „Utah” oraz „Omaha”, na której doszło do najcięższych walk. Natomiast Brytyj-

kańskich. Do liczby tej należy dodać jeszcze ponad 20 tys. brytyjskich i amerykańskich spadochroniarzy. Do 12 czerwca siły z poszczególnych pięciu plaż zdołały utworzyć wspólny przyczółek mający 100 km szerokości i 30 km głębokości, obsadzony przez 330 tys. żołnierzy z 54 tys. pojazdów. (PAP)

CO NA ANTENIE

WSPOMNIENIA

W naszych sercach i naszych myślach pozostaniecie na zawsze...

Dziś, 11 czerwca 2024, miją już dwadzieścia lat, kiedy opuściła nas na zawsze nasza Najdroższa

śp. DASZA HLIŚNIKOWSKA
z domu Toćek,

zamieszkała w Piosku, a następnie w Trzyczcu-Sośnie Tym, którzy zachowali Daszę w żywej pamięci, serdecznie dziękujemy. Z miłością wspominają najbliżsi.

Gr-300

Nie umiera ten, kto żyje w pamięci i sercach naszych. W środę 12 czerwca 2024 minie 12. rocznica tragicznej śmierci

śp. EDWARDA NOŻKI
z Łąk

O chwilę wspomnień proszą żona, syn i córka z rodzinami.

Gr-297

Dziś wspominamy trzecią rocznicę śmierci naszego Kochanego Meża, Tatusia, Dziadka, Pradziadka

śp. JANA WOJTASA
z Wędrzyna

O modlitwę i chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

Gr-130

Los zabiera nam bliskich, ale nie zabiera nam wspomnień i miłości.

Dnia 13 czerwca mijają 10 lat, kiedy opuścił nas na zawsze

śp. ZBIGNIEW WRÓBEL
ze Stonawy

Z miłością i szacunkiem wspominają żona Basia, synowie Marek i Albert z rodzinami, krewni i przyjaciele.

Gr-293

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie towarzyskie 12. 6. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Park Sikory zaprasza na wycieczkę w piątek 14 czerwca na Ochodzitą. Zbiórka na przystanku autobusowym przy Celmie o godz. 7.50, odjazd autobusu o 8.00. Na miejscu spacer, zbieranie ziół, wspólny obiad w karczmie pod szczytem. Odjazd autobusu powrotnego godz. 15.00, powrót do Cieszyna o 16.35. Prosimy zabrać dokumenty, złotówki i dobry humor. W razie deszczu wycieczka nie odbędzie się!

▲ MK PZKO w Cz. Cieszynie-Centrum zaprasza nie tylko miłośników kwiatów na jednodniową wycieczkę do Otmuchowa na wystawę i targi Lato Kwiatów, która odbędzie się w sobotę 6 lipca. Cena 500 koron za przejazd autokarem. Zgłoszenia przyjmuje Ewa Sikora: e-mail: e.sikora@centrum.cz, +420 608 949 670, do 20 czerwca.

PTTS „BŚ” – Informuje, że odjazd na wycieczkę autobusową na Małą Fatrę (Wielki Rozsutec) jest w sobotę 15 czerwca o 6.00 z Karwiny, o 6.20 z Cz. Cieszyna, o 6.35 z Trzycia (dworzec aut.), następnie w 5-min. odstępach: Wędrzyna, Bystrzyca, Gródek, Jabłonków. Proszę nie zapomnieć o dokumentach, ubezpieczeniu, euro. Inf. tel.: 605 239 165.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: trzy wystawy: „Z historii polskiej szkoły w Piosku”, „Z historii polskiego przedszkola w Piosku” i „Z historii polskiej szkoły na Bągińcu”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: wystawa pt. „Jerzy Buzek (1874-1939), inżynier, dyrektor odlewni żeliwa i profesor”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, MUZEUM TEŚNISKI, ul. Główna 115/15: do 30. 6. wystawa pt. „Pokoiki i domki dla lalek”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

HAWIERZÓW, Muzeum Górnicze, ekspozycja Historia pisana węglem, ul. Pawłowska 583/2: do 30. 8. wystawa fotografii Romana

Dzika pt. „Polska Sahara”. Czynna: po i cz: w godz. 9.00-18.00, wt i pt: w godz. 9.00-15.00.

KARWINA-FRYSZTAT, Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej, Rynek Masaryka: do 28. 6. wystawa prac członków Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. Czynna w godzinach otwarcia (patrz www.rkka.cz).

JABŁONKÓW, MUZEUM TROJMEZI, plk. Velebnovského 150: do 10. 11. wystawa pt. „Stuletnie sanatorium chorób płuc w Jabłonkowie”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA, Sala Wystaw, ul. Frydecká 387: do 23. 6. wystawa Mariana Wierzogona pt. „Lustro emocji”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 15. 11. wystawa pt. „Skarby i ciekawostki z magazynu”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

TRZYNIEC, GALERIA MIASTA TRZYŃCA, Dom Kultury „Trisia”, nám. Svoboda 526: do 14. 6. wystawa J. Šiguta pt. „Rozhraní”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy”, Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12:

INFORMATOR

NEKROLOGI

W smutku i żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, znajomych i przyjaciół, że dnia 6 czerwca 2024 zmarł nagle w wieku 90 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek i Pradziadek

śp. JAN CZUDEK
zamieszkały w Bystrzycy

Pogrzeb odbędzie się w środę 12 czerwca 2024 o godz. 14.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Bystrzycy. W smutku pogrążona rodzina.

Gr-299

Wyrazy głębokiego współczucia małżonce i całej rodzinie Zmarłego

śp. JANA CZUDKA

składają koledzy z Klubu 99.

Gr-304

Kto w sercach żyje tych, których opuścił, ten nie odszedł...

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 8 czerwca 2024 zmarła po ciężkiej chorobie w wieku 79 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Szwagierka, Ciocia, Kuzynka i Koleżanka

śp. HELENA TOMANKOWA
z domu Kubisz, zamieszkała w Trzyczcu

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 13 czerwca 2024 o godz. 13.00 w kościele ewangelickim w Trzyczcu. Po obrzędzie odprawimy naszą Drogą Zmarłą na miejscowy cmentarz. W smutku pogrążona rodzina.

Gr-303

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu

śp. HELENY TOMANEK

długoletniej przewodniczącej Klubu Kobiet

składają najbliższej rodzinie klubowiczki oraz zarząd MK PZKO w Trzyczcu-Osiedlu.

Gr-305

Tylko Bóg tży ociera, smutek zdejmuję z serc. Kto wierzy, nie umiera. Chrystus zwyciężył śmierć.

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, znajomych i przyjaciół, że dnia 5 czerwca 2024 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 75 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. STANISŁAW WAWRZYCZEK
zamieszkały w Karwinie-Raju

Pogrzeb naszego Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 11 czerwca 2024 o godz. 12.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie-Frysztacie, skąd zostanie przewieziony na nowy cmentarz w Karwinie-Raju. W smutku pogrążona rodzina.

Gr-298

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Kolegi, długoletniego chórzysty

śp. STANISŁAWA WAWRZYCZKA

Żonie Halinie oraz najbliższej rodzinie wyrazy głębokiego współczucia składają chórzyci „Dźwięku” z Karwiny-Raju.

Gr-301

rach Muzeum Górnosląskiego w Bytomiu”. Czynna: wt, czw i nie: w godz. 10.00-15.00; śr: w godz. 12.00-17.00; pt, so: w godz. 10.00-16.00. ▲ do 15. 9. wystawa pt. „Imago Principatus Silesiae Teschinentis. Księstwo Cieszyńskie na mapach z kolekcji Muzeum Śląska Cieszyńskiego”. Czynna: wt, czw i nie: w godz. 10.00-15.00; śr: w godz. 12.00-17.00; pt, so: w godz. 10.00-16.00. ▲ ekspozycja stała pt. „Na skrzyżowaniu dziejów i kultur”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem: wt, czw i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn:** czynne codziennie w godz. 9.00-19.00.

ekspozycję z przewodnikiem: wt, czw i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00. ▲ ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu”. Wejście na

PROGRAM TV

WTOREK 11 CZERWCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 8 (s.) **9.45** Komisarz Alex 3 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 2 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** Magazyn relacyjny **12.55** Natura w Jedyńce. U wybrzeży Nowej Zelandii 3 **14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Reporterzy (mag.) **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.10** Lekkoatletyka. Mistrzostwa Europy - Rzym 2024 **23.10** Projekt Larson (film USA).

TVP 2

6.25 Starość? **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie

11.15 Lena na Bałkanach. Adriatyk

Cykl reportażowy, niewiele mający wspólnego z typowym przewodnikiem turystycznym. Spróbujemy wejść głębiej w tkankę społeczeństwa, zanurzymy się w bałkańskim kotle, czyli mieszańcu religii, wyjątkowych kultur i ich burzliwej historii. W każdym odcinku będziemy skupiać się na wybranym zagadnieniu współczesnych Bałkanów. Zagadnienia te zostaną przedstawione przez pryzmat kilku lokalnych bohaterów, którzy przybliżą nam swoją kulturę...

11.50 Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Rodzinka.pl (s.) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.10** Rodzinka.pl (s.) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.10** Wszystko gra (musical polski) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.10** Izabela, królowa Hiszpanii (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda (s.) **6.50** Kuchenne rewolucje. Sieradz **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Sosnowiec **12.35** Ukryta prawda (s.) **14.40** Szpital (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Poznań **16.55** Ukryta prawda (s.) **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Snajper (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny. Pamiętka rodzinną **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.10** Na ratunek 112 (s.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Bez litości 2 (thriller USA) **22.45** W cywilu (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **9.55** Olympic **10.10** Marie Rottrova **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Rodzina Horaków (s.) **14.25** Szaleńcy ze stadionu (film) **15.50** Wezwijcie położne (s.) **16.45** Podróż po Tenerife **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Atlas ptaków (film) **21.40** Szkoda miłości **23.05** Miejsce zbrodni - Frankfurt (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Výborná SHOW **10.10** Tajemnice ukryte w piasku **11.05** Wspaniała Ameryka **12.00** Nie poddawaj się **12.30** Kraina Madagaskaru **13.10** Królestwo natury **13.35** Z rodzinną pumy

14.20 Wspomnienia na Dzień D

6 czerwca 1944 r. 156 000 żołnierzy wzięto udział w największej operacji desantowej w historii. Miała kryptonim „Overlord” i miała przynieść wojnę z III Rzeszą na teren okupowanej Europy Zachodniej. Weterani i członkowie ich rodzin wspominają ten historyczny dzień.

15.05 Chico **15.35** Otechlanie Morza Śródziemnego **16.30** Zaginione egipskie skarby **17.15** Wielka Brytania z lotu ptaka **18.10** Wspaniała Ameryka **19.00** Na rowerze po Czechach **19.15** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. **20.00** Diana i Dodi, księżniczka i playboy **21.15** Jan Koller - historia zwykłego chłopaka **23.10** Egipt **0.00** Kruk (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Złoty labeć (s.) **10.50** Detektywy Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja Modrava (s.) **21.35** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.30** Gorzki świat (s.) **10.40** Policja Hamburg (s.) **12.40** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.35** Komisarz Rex (s.) **14.35** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.40** 7 przypadków Honzy Dédka **0.10** Tak jest, szefie! **1.15** Policja w akcji.

ŚRODA 12 CZERWCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Zrzuńnawani, odbudowani **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 8 (s.) **9.45** Komisarz Alex 3 (s.) **10.40** Ojciec

Mateusz 2 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedyńce. U wybrzeży Nowej Zelandii 3 **14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.15** Atlas ptaków (film) **21.40** Szkoda miłości **23.05** Miejsce zbrodni - Frankfurt (s.) **0.40** AZ kwiz.

23.10 Układ zamknięty (dramat polski)

Doceniony przez krytykę i widzów thriller, obnażający ciemne strony polskiego wymiaru sprawiedliwości, z genialną rolą Janusza Gajosa i w reżyserii Ryszarda Bugajskiego, twórca filmu legendy „Przestępianie”. Do promocji „Układu...” posłużył utwór w wykonaniu Kazika Staszewskiego z zespołem Kult. Autorów scenariusza zainspirowały rzeczywiste wydarzenia. To bulwersująca historia młodych biznesmenów, aresztowanych pod zarzutem prania brudnych pieniędzy i przynależności do zorganizowanej grupy przestępczej...

TVP 2

6.20 Pożyteczni.pl **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Zrzuńnawani, odbudowani **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Rodzinka.pl (s.) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.10** Rodzinka.pl (s.) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.10** Wszystko gra (mag.) **22.00** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.10** Izabela, królowa Hiszpanii (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda (s.) **6.50** Kuchenne rewolucje. Poznań **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Katowice **12.35** Ukryta prawda **14.40** Szpital (s.) **15.45** Doradca smaku (mag.) **15.50** Kuchenne rewolucje. Babice k. Oświęcimia **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Nocny pościg (film USA) **23.55** Hellboy 2. Złota armia (horror SF).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny. Emma **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.10** Na ratunek 112 (s.) **14.20** Siatkówka kobiet. Liga Narodów, mecz Brazylia - Polska **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Poznaj naszą rodzinę (komedia USA) **22.10** Oficer Blart (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **9.55** Podróż po północnowietnamskim wybrzeżu **10.25** My, uczęsz-

czający do szkoły (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Rodzina Horaków **14.10** Byliśmy drudzy **14.45** Recepty doktora Kudrny (film) **15.50** Wezwijcie położne (s.) **16.45** Pełne gniazdo w województwie morawsko-śląskim **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.15** Żandarmskie humoreski (s.) **21.45** 13. komnata Zdenka Žaka **22.10** Gejzera **22.45** Ekspersi (film) **0.10** Sisi (s.) **1.05** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Wspaniała Korona Południowa **9.25** Egipt **10.15** Skarby w cieniu piramid **11.15** Otechlanie Morza Śródziemnego **12.15** Z rodzinną pumy **13.00** Północnokoreańska dynastia **13.50** Duże maszyny **14.35** Spacery - lekarstwo dla ciała i duszy **15.30** Telewizyjny klub niesłyszących

16.00 Jan Koller - historia zwykłego chłopaka

Historia czeskiego piłkarza jest wyjątkowa na skalę światową. Sympatyczny gigant przez całe dzieciństwo, młodość i pierwsze lata dorosłości grał w amatorskich klubach na szczeblu wiejskim. Najczęściej dla Smetany Lhoty na południu Czech. Nikt wówczas nawet w najśmielszych snach nie przypuszczał, że chłopiec strzelający gole w 300-osobowej wiosce stanie się pewnego dnia postrachem wszystkich obrońców i bramkarzy Europy.

17.50 Trabantem z Australii do Azji **18.20** Przygody ze stadem siedmiuset rekinów **19.15** Babel **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Zwyyczajne kłęski (film) **21.30** Piękne kraje z lotu ptaka **22.25** Lotnicze katastrofy **23.10** Cuda techniki **0.00** Życie z Hitlerem **0.50** Chico.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.45** Ulica (s.) **9.50** Spece (s.) **10.55** Detektywy Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamienimy się żonami **21.45** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.45** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.10** Zoo (s.) **10.35** Policja Hamburg (s.) **12.35** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gliniarze (s.) **21.40** Show Jana Krausa **23.50** Tak jest, szefie! **0.55** Policja w akcji.

CZWARTEK 13 CZERWCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30**

Pełnia wiary **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 8 (s.) **9.50** Komisarz Alex 3 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 2 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się opłaca **12.50** Natura w Jedyńce. Pszczoły **14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej)

17.55 Leśniczówka (s.)

Edyta i Ewelina coraz lepiej się rozumieją. Kurek chcąc naprawić relacje z Marianną, odwiedza ją w pracy z kwiatami i obiadem. Tym razem skutecznie przekonuje o swojej miłości i wierności. Ewa i Krzysztof zapraszają Hanię i Jerzego na próbny obiad przedślubny, który ma się okazać weselem. Młodzi planują wziąć ślub potajemnie, tylko w obecności świadków. Hania wietrzy podstęp. Magda odwiedza Anielę i odkrywa, czym Dorota leczy dolegliwości Rej. Żąda od Kowalskiej wyjaśnień i domaga się pilnego zlecenia badań.

19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Reporterzy (mag.) **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.00** Ojciec Mateusz 30 (s.) **22.05** Sprawa dla reportera **23.05** Gwiazdy.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie. Rozruszniki serca **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** W cieniu katedry **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Rodzinka.pl (s.) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Zabójczy rejs **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.10** Rodzinka.pl (s.) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.10** Postaw na milion (teleturniej) **21.05** Tak to leciało! (teleturniej) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.10** Izabela, królowa Hiszpanii (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Babice k. Oświęcimia **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Łódź **12.35** Ukryta prawda **14.40** Szpital (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Wrocław **16.55** Ukryta prawda (s.) **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Kuchenne rewolucje **22.40** Nowe oblicze Greya (film kop.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.10** Na ratunek 112 (s.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Narzeczony mimo woli (komedia USA) **22.15** Sekstaśma (komedia USA).

PROGRAM TV

CO W KINACH

CZ. CIESZYŃ - Central: Królestwo planety małp (11, godz. 17.30); Nie-rozłączni (12, godz. 16.30); Sładki żywot (13, godz. 10.00); Garfield (13, godz. 16.30); Społeczni sami (13, godz. 18.30).

HAWIERZÓW - Centrum: Podarunek Freya (11, 12, godz. 17.00); Karaoke blues (11, godz. 18.00); Bad Boys (11, 12, godz. 19.30); Django (12, godz. 9.30); Daaaaalii! (12, godz. 18.00); Garfield (13, godz. 17.00); Matka w trawie (13, godz. 18.00); Napoleon (13, godz. 19.00).

JABLONKÓW: Princezna na hrášku (11, godz. 17.00).

KARWINA - Centrum: Carmen (11, godz. 17.00); Próżdżyny s broučkem (12, godz. 17.30); Furiosa: Saga Mad Max (12, godz. 19.30); Sładki żywot (13, godz. 15.00); Láska na zakázku (13, godz. 17.30); Bad Boys (13, godz. 19.30).

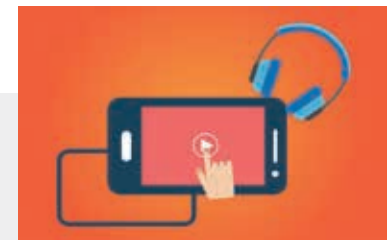
KARWINA - Ex: Czarny kos, czarna jeźdźca (13, godz. 18.00).

TRZYNIEC - Kosmos: Kaskader (11, godz. 15.00); Wonka (11, godz. 17.30); The Strangers (11, godz. 20.00); Wyfrunięci (12, godz. 14.00); Jedno życie (12, godz. 17.30); Ve jménu cti (12, godz. 20.00); Bad Boys (13, godz. 19.30).

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA - CZ. CIESZYŃ: O Jasiu i Małgosi (11, godz. 10.00); ▲ O Jeničkovi a Mařence (12, 13, godz. 10.00); **SCENA POLSKA - HAWIERZÓW:** Osem kobiet (11, godz. 17.00); **SCENA CZESKA - ORŁOWA:** Škola zázklad žyvota (11, godz. 19.00).

CO W STREAM-IE

„Szadz” to thriller z wątkiem kryminalnym w tle. W tej opowieści zagadki nie stanowi jednak tożsamość mordercy, a motyw jego działania. Co łączy sprawcę z komisarz prowadzącą śledztwo? Dlaczego wszystkie ofiary to głęboko wierzące młode dziewczyny? Wyścig z czasem trwa. Czy komisarz Polkowska trafi na ślad mordercy i zapobiegnie kolejnym zbrodniom? Każdy odcinek

Gdzie obejrzeć: HBO Max

Muzyczna śmietanka na Beats for Love

Najlepszy zestaw artystów w historii – to obiecują organizatorzy festiwalu muzycznego Beats for Love 2024, którego jubileuszowa 10. edycja odbędzie się w terminie od 3 do 6 lipca w Ostrawie. Na konferencji prasowej odkryto też pozamuzyczne karty.

● Tłumy widzów i świetna muzyka, to znak rozpoznawczy tego festiwalu. Fot. mat. prasowe

Janusz Bittmar

Festiwal Beats for Love, podobnie jak inne międzynarodowe wydarzenia w Ostrawie – Colours of Ostrava – chce być przede wszystkim przyjazny dla widzów. Poza muzyczną śmietanką reprezentującą różne gatunki muzyki elektronicznej, nacisk w tym roku zostanie też położony na poprawę jakości imprezy w Witkovicach Dolnych. Na całym terenie festiwalu będzie można dokonywać płatności wyłącznie drogą elektroniczną, co powinno skrócić czas

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. cienki plaster mięsa
2. do siedzenia w szkole
3. antyczny motyw dekoracyjny
4. „ojcowski” film z Bogusławem Lindą.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AKANT

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. bezpieczeństwa lub na jezdni
2. miłość Boga do ludzi i ludzi do Boga
3. ćwiczenie mające na celu podniesienie sprawności fizycznej
4. legendarny człowiek wieku śniegu.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AGAPE

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem dodatkowym jest nazwa miasta w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim. Patronem miasta jest św. Antoni z Padwy...

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. lekka, wąska łódź z częściowo zakrytym pokładem, poruszana wiosłami o dwóch piórach
2. trzcina jako nazwa roku w kalendarzu obrzędowym Azteków
3. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
4. błyszczący materiał na podszewki, suknie
5. agent, fikcyjny bohater serialu telewizyjnego „Stawka większa niż życie”.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AKATL

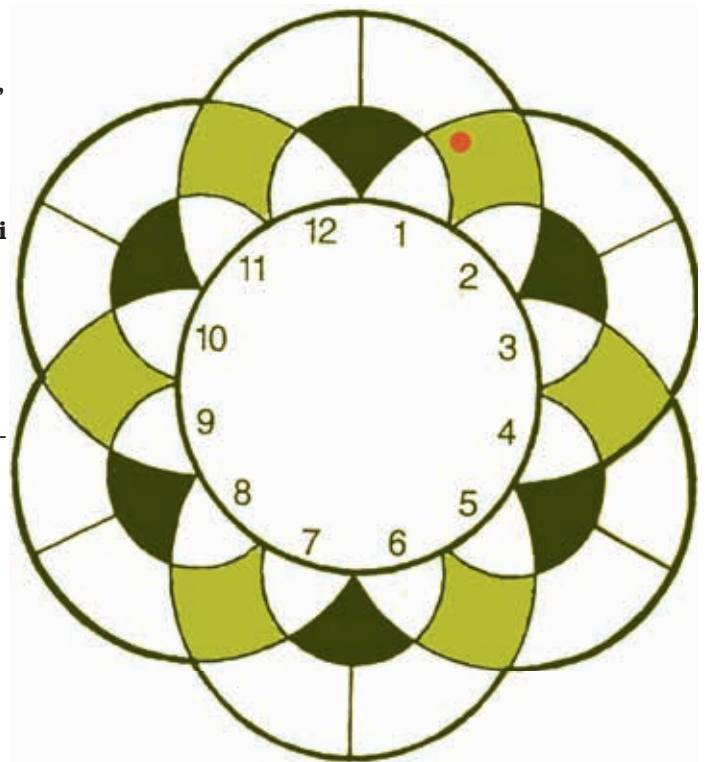
	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, położonego w województwie wielkopolskim, w powiecie gnieźnieńskim, siedziba gminy miejsko-wiejskiej. Lokację miejską uzyskało w 1265 roku. Leży na Pojezierzu Gnieźnieńskim. Główny zabytek to gotycki kościół z 1. połowy XIV wieku, przebudowany w 1930 roku. Przy ulicy Gnieźnieńskiej znajduje się pomnik przyrody dąb „Zawisza”...

- 1-4. sfermentowany, skwaśniały, nadpsuty
- 3-6. cząsteczką, strzępek z połączonych kryształków lodu (gwiazdek) tworzących śnieg
- 5-8. pospolita oścista ryba karpowata
- 7-10. kabaretowe przedstawienie
- 9-12. pojazd na płozach, z siodłem i kierownicą
- 11-2. kraj na Wisłą.

Wyrazy trudne lub mniej znane: SKIBOB

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 21 czerwca 2024 r. Nagrodę z 28 maja otrzymuje **Stanisław Piekarz z Czeskiego Krumlowa**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 28 maja:
PINK, ILION, NORMY, KNYP

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 28 maja:
KNOT, NERKA, OKTAN, TANE

Rozwiązanie połączonych minikwadratów magicznych z 28 maja: MILCZEĆ

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 28 maja:
GDYNIA